

ПЕДАГОГИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И КИТАЙСКИ ЕЗИК

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

I. Изисквания към професионалните качества и компетенции на завършващите специалността

Настоящата квалификационна характеристика отразява обхвата и равнището на професионалните знания и умения, които трябва да се придобият, и областите на бъдещата професионална реализация на випускниците.

Основната цел на учебната програма е да подготвя учители по български език и литература и специалисти с китайски език, които да се реализират в сферите на обществения живот, изискващи съответните компетентности.

Завършилите специалността "Педагогика на обучението по български език и чужд език /китайски/" се подготвят да се реализират в сферата на образованието като учители по български език и литература и/ или като специалисти по китайски на български език и обратно. Със своята пълноценна филологическа подготовка те могат да се реализират и в други сфери на обществения живот, изискващи владенето на български и на китайски език: наши и чуждестранни фирми, печатни и електронни медии, частни и държавни институции и пр.

Завършилите специалността "Педагогика на обучението по български език и чужд език /китайски/" получават знания и умения в областта на:

- съвременния български език и неговата история, българския фолклор и етнология, съвременното състояние на езика, правописните и правоговорните му особености и редактирането;
- старата, възрожденската, новата, съвременната българска, античната, западноевропейската и руската класическа литература;
- съвременния китайски език, културната история на Китай и съвременната китайска литература;
- редактирането и публичната речева изява на изучаваните езици в писмена и устна форма и превода от китайски на български език и обратно;
- съвременните методи на обучение по български език и литература и ефективното им прилагане в учебния процес, както и съвременните методи за контрол на знанията и уменията на учениците;
- организирането и провеждането на научноизследователска дейност в сферата на реализацията си.

II. Изисквания към подготовката на завършващите специалността

Завършващите специалността "Педагогика на обучението по български език и чужд език /китайски/" притежават знания и умения, които им осигуряват успешна и пълноценна реализация в бъдещата им професионална дейност. Предвидено е те да добият теоретични знания и практически умения в области, в които се изисква специализирана езиковедска и/или литературоведска квалификация.

В резултат на обучението си в специалността "Педагогика на обучението по български език и чужд език /китайски/" студентите придобиват знания и умения по фундаментални дисциплини в областта на българското езикознание и литературознание,

на методиката на обучението по български език и литература, както и на практически умения за превод от китайски език на български език и обратно за:

- прилагане на получените практически умения в други (исторически, културни и социални) науки;
- прилагане на теоретичните знания в практиката на лингвистичния и литературния анализ и при превод от китайски на български език и обратно;
- редактиране, аотиране, рефериране, интерпретиране и оценяване на различни текстове на български език;
- превод и редактиране на текстове от китайски на български език и обратно;
- публична речева изява в писмен и устен вид на български и на китайски език;
- работа със специализиран научен понятийно-терминологичен апарат на български език;
- самостоятелно изпълнение на научноизследователски задачи в областта на българския език;
- критичен анализ и научно издържана интерпретация на различни езикови, литературни и дидактически явления.

Завършилите специалността "Педагогика на обучението по български език и чужд език /китайски/" могат да се реализират като: 1) 2330 Учители по общообразователна подготовка в средното образование (V-XII клас) (учител по български език и литература). 2) 2643 Преводачи и други езиковеди (графолог, етимолог, лексикограф, лингвист, морфолог, семасиолог, филолог фонолог, семантолог, говорител, преводач, преводач редактор, преводач говорител); 3) 2641 Писатели и сродни на тях (писател, поет, биограф, драматург, есеист, литературен сътрудник, рецензент, сценарист, редактор на книги, драматургичен консултант, критик);

Квалификационната характеристика на специалността "Педагогика на обучението по български език и чужд език /китайски/" за образователно-квалификационната степен "Бакалавър" е основен документ, който определя разработването на учебния план и учебните програми. Тя отговаря на всички изисквания на Закона за висше образование, на Постановление № 162 на МС от 23.07.2002 г. и на Правилниците на ЮЗУ "Неофит Рилски".

У Ч Е Б Е Н П Л А Н

**Специалност: Педагогика на обучението по български език и чужд език
(китайски) – код 02.15.8.10**

Първа година - Първи семестър		Втори семестър	
ECTS	ECTS	ECTS	ECTS
Увод в общото езикознание	7	Увод в литературната теория	5
Писмена и говорна култура на българския език	6	Фонетика и фонология на българския език	4
Практически курс по китайски език	11	Западноевропейска литература	4
Избираема дисциплина – I група	3	Български фолклор	4
Избираема дисциплина – II група	3		7

Спорт		Практически курс по китайски език	3
		Избираема дисциплина – I група	3
		Избираема дисциплина – II група	
		Спорт	

Общо	30	Общо	30
------	-----------	------	-----------

Втора година

Първи семестър	ECTS кредит и	Втори семестър	ECTS кредити
Морфосинтаксис на българския език	5	Лексикология и лексикография на българския език	3
Стара българска литература	3	Руска класическа литература	3
Практически курс по китайски език	6	Практически курс по китайски език	7
Теория на превода	3	Възрожденска литература	4
Педагогика	4	Културна история на Китай	3
Избираема дисциплина – I група	3	Психология (обща, възрастова и педагогическа)	4
Избираема дисциплина – II група	3	Избираема дисциплина – I група	3
Избираема дисциплина – I група или II група	3	Избираема дисциплина – II група	3
Общо:	30	Общо:	30

Трета година

Първи семестър	ECTS		ECTS
Нова българска литература	3	Практически курс по китайски език	12
Практически курс по китайски език	6	Приобщаващо образование	3
Странознание на Китай	3	Съвременна българска литература	3
Информационни и комуникационни технологии в обучението и работата в дигитална среда	3	Избираема дисциплина – I група	3
Избираема дисциплина – I група	3	Избираема дисциплина – II група	3
Избираема дисциплина – II група	3	Избираема дисциплина – по една от III А и III Б група	3
Избираема дисциплина – I група или II група	3		
Избираема дисциплина – по една от III А и III Б група	6		

	30		30
Четвърта година	ECTS		
ECTS			
Стилистика на българския език	3	Практически курс по китайски език	4
Практически курс по китайски език	12	Избираема дисциплина – I група	2
Методика на обучението по български език	3	Избираема дисциплина – II група	2
Методика на обучението по литература	3	Педагогическа практика:	
Избираема дисциплина – I група	3	Хоспетиране по български език и литература	12
Избираема дисциплина – II група	3	Текуща практика по български език и литература	4
Факултативна дисциплина		Стажантска практика по български език и литература	
		Дипломиране	6
		Държавен изпит по български език и литература (писмен и устен)	10
		Защита на дипломна работа по български език и/ или литература	
		Интегриран практико-приложен държавен изпит по български език и литература	
		Държавен изпит по китайски език (писмен и устен) или Защита на дипломна работа по китайски език	
	30		30
II. ИЗБИРАЕМИ ДИСЦИПЛИНИ			

I ГРУПА (БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА)			
Прагматика	3		
Компютърна текстообработка	3		
Създаването на т.нар. македонски книжовен език	3		
Митология и език	3		
Семантика	3		
Старобългарски език	3		
Основи на редактирането (български език)	3		
Етнология	3		
История на българския език	3		
Словното богатство на народните говори (български език)	3		
Лексикална морфология (словообразуване – български език)	3		
Промени в българската лексика от края на XX и началото на XXI	3		
Българска диалектология	3		
Църковнославянски език	3		
Търновска книжовна школа	3		
Бизнес български език	3		
Писмености и култури	3		
Социолингвистика	3		
Лингвистика на текста (български език)	3		
Литературни полемики и диалози от Освобождението до края на Първата световна война	3		
Психолингвистика	3		
Академичното писане (български език)	3		
Литература за деца и юноши	3		
Българската литература в края на XX век	2		
Литературният XVIII век	2		

II ГРУПА			
ЧУЖД ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА			
Антична литература	3		
Увод в китайската култура	3		
Увод в китайската писменост	3		
Увод в китайската литература	3		
Стара история на Китай	3		
Съвременна китайска литература	3		
Чужд език – I част (руски, сръбски, немски, английски, гръцки)	3		
Чужд език – II част (руски, сръбски, немски, английски, гръцки)	3		
Съвременен Китай- световна икономическа сила	3		
Етнически групи в съвременен Китай	3		
Интеркултурно образование	3		
Убеждаваща комуникация	3		
История на Китайска народна република	3		
История на калиграфията	3		
Европейски модернизъм	3		
История на китайското изкуство	3		
Основни понятия в древнокитайската философия	3		
Учебен превод	3		
Съвременни технически средства за превод	3		
Руска литература на XX век	3		
Специализиран превод	3		
Съвременно китайско кино	3		
Герои на световната литература	3		
Писмен превод	3		
Устен превод	3		
Увод в източните бойни изкуства	2		
Увод в даоизма	2		
Китайски фолклор	2		

Международни икономически отношения – Китай и България	2		
Общ хорариум на дисциплините, които се избират от групата	54		
ТРЕТА ГРУПА (ПЕДАГОГИЧЕСКИ МОДУЛ –А)			
Алтернативна приложност на литературата в образованието	3		
Интерактивни методи в обучението по български език	3		
Мултимедийно презентирание в обучението по български език	3		
Електронни технологии в обучението	3		
Комуникативни задачи в обучението по български език	3		
Особености на обучението по български език при деца с комуникативни нарушения	3		
ТРЕТА ГРУПА (ПЕДАГОГИЧЕСКИ МОДУЛ –Б)			
Знания и умения за работа в екип	3		
Подготовка и управление на проекти в образованието	3		
Развитие на ключови умения за XXI век	3		
Теория и практика на научното изследване	3		
Теория и методика на дидактическите тестове	3		
III. ФАКУЛТАТИВНИ ДИСЦИПЛИНИ			
Сугестопедични методи в обучението по български език	3		
Аспекти на работата с учебна документация	3		
Оказване на първа долекарска помощ и защита при бедствия и аварии	3		

Всеки студент може да изучава като факултативна дисциплина по свое желание всяка учебна дисциплина, преподавана в университета, независимо от факултета. Общ хорариум на избраните факултативни дисциплини – до 120 часа.			
---	--	--	--

ЗАДЪЛЖИТЕЛНИ ДИСЦИПЛИНИ

УВОД В ОБЩОТО ЕЗИКОЗНАНИЕ

Вид занятия и дейности	Семестър	Хорариум (часове)		Кредит	Вид на оценяването
		седмично	общо		
Аудиторна заетост	I	3	45		
а) лекции	I	3	45	1.5	Текущ контрол
б) семинари					
Извънаудиторна заетост	I	11	165	5.5	Текущ контрол
Общ кредит	I			7.0	
Оценяване	I				Изпит

Обучението се осъществява по учебна програма, разпределена в 21 тематични въпроса, всеки от който представлява относително завършена цялост, изграждаща общото съдържание на обучението по учебната дисциплина.

В *лекционния курс*, изграден от 21 тематични цялости, се поставят общите въпроси, които очертават характера и същността на дисциплината, изяснява се терминологичният апарат, представят се основните теоретични достижения в съществуващите изследвания. Акцентът е поставен върху проблемите на славистиката, върху приносите на славянската лингвистична традиция в сферата на общото и сравнителното езикознание, както и върху типологичните особености (обща и специфични) на славянските езици.

Детайлно са разгледани трите основни лингвистични метода – сравнително-исторически, ареален и структурен, някои от най-важните направления и школи, както и явленията, свързани с тях, в контекста на историята на езикознанието. Представени са някои основни равнища на езиковия анализ – фонетика и фонология, морфология, синтаксис. Засегнати са и основните видове писмени системи и връзката им с типовете езици, за които са създадени. Подробно са разгледани типологичната и генеалогичната класификация на езиците, като вниманието е съсредоточено основно върху езиците от индоевропейското езиково семейство, а също и върху езици от някои други разпространени езикови семейства.

Извънаудиторната работа е насочена към утвърждаване на наученото по време на лекционните занятия и е свързана с изпълнение на конкретни задачи по зададени (или избрани от студентите) теми.

ПИСМЕНА И ГОВОРНА КУЛТУРА НА БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК

Вид занятия и дейности	Семестър	Седмичен хорариум	Общ хорариум	Кредит	Вид на оценяването
Аудиторна заетост	I	3	45		
а) лекции	I	3	45	1.5	Текущ контрол
б) семинари	I				
Извънаудиторна заетост	I	7	105	3.5	Текущ контрол
Общ кредит				5.0	
Оценяване					Изпит

Учебният курс се състои от 45 часа лекционни занятия и 105 часа извънаудиторна заетост. Обучението се осъществява по учебна програма, ситуирана в лекционна част.

За всяко занятие преподавателят предварително задава тема, а в хода му разяснява на студентите логиката на правописните и правоговорните правила и тяхното съдържание. Задължение на преподавателя е за всяко следващо занятие да задава тема и литературни източници, свързани с нея, а задължение на студента е чрез извънаудиторната си заетост да се готви самостоятелно по казусите на тази тема, за да може по време на занятието да постави въпроси, свързани с неразбиране на конкретни правила.

Учебната дисциплина цели: да формира у студентите умение да си служат правилно с правописните и правоговорните правила, действащи в съвременния български книжовен език. Да формира у студентите способност да си обясняват механизма на допусканата правописна или правоговорна неточност и причините, довели до нея – асимилационен или дисимилационен процес, диалектно влияние и т.н.

УВОД В ЛИТЕРАТУРНАТА ТЕОРИЯ

Вид занятия	Семестър	Хорариум Седмично Общо	Кредит	Вид на Оценяването	
Аудиторна заетост	II	45 ч.			
А) Лекции	II	3 ч.	45 ч.	1.5	Текущ контрол
Б) Семинарни занятия					
Извънаудиторна заетост	II	105 ч.		3.5	Текущ контрол
Общо кредити				5.0	
Оценяване	II				Изпит

Лекционният курс разпределя темите в 2 модула: Културологични аспекти на литературната творба и Вътрешни аспекти на художествения текст.

Началните теми са свързани с културологическо обосноваване на литературата като тип социална и художествена дейност. Прави се типологически паралел между Мит и Литература, Мит – Приказка, Приказка – Литература. Обособяват се техните функционални характеристики и въздействени стратегии.

Вторият раздел има за опора основни категории от теорията на текста, неговите формално-структурни и композиционни характеристики. В раздела се дават аксиологическите и функционалните особености, както и рецептивните вариации в пространството между текста и читателя/зрителя.

Откроени са акценти върху теорията за фигурите, стиловата многоаспектност и различните дискурсивни извивки на езика на литературата. Тук се обособяват теми за метафората, символа и техния “превод” в сферата на литературата; правят се и обобщения за степените на въздействие.

Прави се типология на езика на литературата, която започва с обща характеристика на трите литературни типа. Отделни теми са посветени на лириката, драмата и белетристиката (генезис, конструктивни особености), като след всяка по-обща тема следват теми върху структурни промени в модерната литература (лирика, драма, роман). Прави се теоретически преглед на концепцията за жанровата динамика като фактор, предопределящ рецепцията.

ФОНЕТИКА И ФОНОЛОГИЯ НА БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК

Вид занятия и дейности	Семестър	Хорариум (часове)		Кредит	Вид на оценяването
		седмично	общо		
Аудиторна заетост	II	2	30		Текущ контрол
А) лекции	II	2	30	1.0	
Б) семинарни упражнения					
Извънаудиторна заетост	II	4	60	2.0	Текущ контрол
Общ кредит	II			3.0	
Оценяване	II				Изпит

Курсът се състои от 30 часа лекции. При обучението за онагледяване се използват съвременни софтуерни програми за анализ на реч (Praat, SIL Acoustic Speech Analyzer).

Курсът дава знания за фонетичната и фонологичната система на българския език, които да служат за основа при изучаване на фонетичната и фонологичната система на усвоявания чужд език. В процеса на обучение се правят също така съпоставки между сегментната и супрасегментната система на българския и изучавания чужд език.

Фонетичната система и речевите единици, т.е. говорните звукове, са описани в артикулационен, акустичен и перцептивен аспект. Специално внимание е отделено на сложната им природа и на връзката и съответствието между различните видове характеристики – артикулационни, акустични, перцептивни.

Фонологичната система е представена като изградена от две подсистеми – сегментна и супрасегментна. Основните единици на сегментната система – фонемите, са описани в рамките на класическите фонологични теории. Отделя се голямо внимание на връзката между функционалните и физическите свойства на речевите единици. В рамките на сегментната система подробно се разглеждат вокалната и консонантната система на СБКЕ, а към супрасегментната – ритмичната и интонационната система.

В курса са включени основните принципи на фонетичната и фонематичната транскрипция, както и Международната фонетична азбука на Международната фонетична асоциация. Представени са и основните принципи на правоговорните и правописните норми в българския език.

В курса се представят и някои експериментални изследвания в областта на фонетиката и фонологията. Резултатите от тях са посочени като аргументи в подкрепа на изучавани фонетични и фонологични проблеми.

Цели на учебната дисциплина: да даде знания на студентите за съвременното състояние на фонологичната система на книжовния български език (вокална система, консонантна система, ритмична система и интонационна система); придобитите знания да служат за опорна точка на студентите при изучаване на законите на развитието на българския език от старобългарския период до днес, включително и за изучаване и на съвременните диалекти; да е основа за изучаване на фонетичната и фонологичната система на чуждия език.

ЗАПАДНОЕВРОПЕЙСКА ЛИТЕРАТУРА

Вид занятия и дейности	Семестър	Хорариум (часове)		Кредит	Вид на оценяването
		седмично	общо		
Аудиторна заетост	II	2	30	1.0	
а) лекции	II	2	30	1.0	Текущ контрол
б) семинари	II				
Извънаудиторна заетост	II	4	60	2.0	Текущ контрол
Общ кредит				3.0	
Оценяване	II				Текуща оценка

Обект на дисциплината е класическата литература на Западна Европа – от Средновековието до втората половина на XIX век. Курсът съдържа 30 академични часа аудиторна заетост, които се провеждат под формата на лекции.

Учебното съдържание запознава студентите с различните визии за периодизацията и разволя на западноевропейската литература. Разглеждат се основните епохи и направления, през които тя преминава – Средновековие, Преренесанс, Ренесанс, Класицизъм, Просвещение, романтизъм, социален реализъм. Особено внимание се отделя на общокултурните процеси (мощни културно-исторически движения и идеологии като хуманизъм и Просвещение), на литературните тенденции (зараждане и развитие на отделните жанрове, литературни направления и школи), на специфичните особености на отделните национални литератури. Изучават се представителни за всяка епоха автори и произведения.

Към проблематиката на курса се подхожда от два методологически аспекта – литературно-исторически и компаративистичен. Литературно-историческият подход има за задача да маркира културно-историческия контекст на дадена епоха и да положи в него конкретните литературни явления. Компаративистичният подход разглежда в аналитично-съпоставителен план художествени текстове, персонажи, проблемно-естетически въпроси.

Основни цели на курса по западноевропейска литература са: да ориентира студентите филолози в хронологията на мощни исторически събития от Средновековието и Новите времена, които имат общокултурна значимост в развитието на европейската цивилизация; да запознае студентите с динамиката на светоусещането на човека през различните културни епохи; да изгради представа за общокултурните процеси и литературните тенденции, които полагат основите на европейското литературно развитие; да запознае студентите с емблематични автори и произведения, представителни за отделните литературни направления и жанрове.

БЪЛГАРСКИ ФОЛКЛОР

Вид занятия и дейности	Семестър	Хорариум (часове)		Кредит	Вид на оценяването
		седмично	общо		
Аудиторна заетост	II	2	30		
а) лекции	II	2	30	1.0	Текущ контрол
б) семинари					
Извънаудиторна заетост	II	6	90	3.0	Текущ контрол
Общ кредит	II			4.0	
Оценяване	II				Изпит

Курсът се състои от 30 академични часа, които представят различни форми на учебната натовареност, като лекции върху основните теми – 30 часа.

Учебната програма на дисциплината *Български фолклор* включва няколко тематични блока, които имат за цел да запознаят студентите с основните дялове на българската фолклорна култура, със съвременните теории и методи в изучаването на фолклора и с неговото битие в съвременните културни процеси.

Това дава възможност в програмата да бъдат дискутирани основни теоретични въпроси на фолклористиката, да се включат специфичните проблеми на рецепцията на фолклора, в цялостния социокултурен контекст с оглед на историческото му битие и на битието му днес.

Водеща е концепцията за фолклора като културна система. Това извежда на преден план както въпросите, свързани с механизмите, чрез които фолклорът се предава във времето, така и когнитивните аспекти на неговата социална и културна същност. Това предполага фолклорът да бъде изясняван като ценностна и светогледна система, формираща и конкретни поведенчески нагласи и модели; като тип знание и като един от факторите, чрез които конкретни общности формират собствената си идентичност. Не са пренебрегнати и художествените аспекти на фолклорната култура. Акцент се поставя върху словесните форми на фолклора, доколкото курсът е предназначен за студенти филолози.

ПРАКТИЧЕСКИ КУРС ПО КИТАЙСКИ ЕЗИК – II част

Вид занятия и дейности	Семестър	Хорариум (часове)		Кредит	Вид на оценяването
		седмично	общо		
Аудиторна заетост	II	3	45	3.0	
а) лекции	II				
б) семинари	II	3	45	3.0	т.к.
Извънаудиторна заетост	II	5	75	1.0	
Общ кредит	II			4.0	
Оценяване	II				изпит

Курсът по практически китайски език – II част е задължителен и се провежда през втори семестър. В Учебния план на специалността за дисциплината през втори семестър са предвидени 45 часа семинарни занятия или по 3 часа седмично аудиторна заетост, както и 75 часа извънаудиторна. Заложените кредити са 4.0 и се получават при успешно завършване на курса с положителна оценка от текущ контрол в края на семестъра /въз основа на присъствието на студента и неговото участие в семинарните занятия/ и оценката от семестриалния изпит.

През II семестър се предвижда да бъде покрито ниво A1 от Общата европейска референтна езикова рамка (съответстващо на ниво HSK1 – изпит за степен на владееене на китайски език) и да се продължи овладяването на основния модул.

Развитието на устната реч е главна комуникативна цел на обучението по практически китайски език при подготовката на специалисти по китайски език.

Целта на изграждането на умение за слушане с разбиране е непреводното, синтетично разбиране на изказването на събеседника в различни ситуации на общуване, включително и при наличие на непознати езикови средства, разбиране на учебни и автентични текстове, развитие на умение за използване на вербални и невербални средства за компенсирание на пропуски в знанията. При такова слушане студентът трябва да възприема общия смисъл на звучащия текст, да умее да пропуска непознатите думи или да се досеща за значението им по контекста или ситуацията.

Говоренето като продуктивно речево умение поставя следните цели в учебния процес: развиване на способност за устно речево общуване в разнообразни социално-

детерминирани ситуации, изработване на устойчиви фразови стереотипи, редукция на вътрешната реч, развитие на вътрешното програмиране, формиране на навици за ориентиране в общуването с носителите на китайски език като представители на друга култура - формиране на вторична езикова личност.

Развитие на говоренето се реализира чрез формиране на технически навици за говорене – наличие на фонетични и лексико-граматически автоматизми, умение да се използват еквивалентни замени и асоциации; овладяване на комплект от речеорганизиращи формули – започване, продължаване, завършване на диалог.

Целта на *извънаудиторната заетост* на студентите е да се затвърдят знанията, придобити по време на практическите занятия, и да се изградят индивидуални стратегии за преодоляване на трудностите при овладяването на китайския език. Упражнения за самостоятелна работа са предвидени към темите с повишена трудност.

МОРФОСИНТАКСИС НА БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК

Вид занятия и дейности	Семестър	Седмичен хорариум	Общ хорариум	Кредит	Вид на оценяването
Аудиторна заетост	II	4	60	2.0	
а) лекции	II	4	60	2.0	Текущ контрол
б) семинари					
Извънаудиторна заетост	II	4	60	2.0	Текущ контрол
Общ кредит				4.0	
Оценяване					Изпит

Учебният курс се състои от 60 часа лекции и 60 часа извънаудиторна заетост.

Курсът има за цел да запознае студентите с основните понятия в морфосинтаксиса, да им представи езиковата система като йерархична система, изградена парадигматично и изразяваща се синтагматично в речта. Въвежда се дихотомията език-реч, представят се последователно двата дяла на граматиката – морфология и синтаксис. Разчита се и на извънаудиторната заетост на студентите. По време на курса ще се наблегне на основните понятия, на проблемните области, на практическото прилагане на теоретичните познания, на дискусиата. В рамките на курса всеки студент ще има поне две контролни работи и поне една индивидуална задача.

СТАРА БЪЛГАРСКА ЛИТЕРАТУРА

Вид занятия и дейности	Семестър	Хорариум (часове)		Кредит	Вид на оценяването
		седмично	общо		
Аудиторна заетост	III	2	30		
а) лекции	III	2	30	1.0	Текущ контрол
б) семинарни упражнения					
Извънаудиторна заетост	III	6	90	3.0	Текущ контрол
Общ кредит				4.0	
Оценяване	III				Изпит

Учебната програма по *Стара българска литература* има за цел да запознае студентите с основните характеристики на българското литературно развитие от епохата на Средновековието /VIII-IX век/ до периода на Ранното Българско възраждане /XVIII

век/. Темите са обединени в раздели, съответстващи на възприетата в българистичната наука през последните години литературна периодизация. В хода на преподаването се отчитат както историческите измерения на литературното развитие, така и вметването на литературните процеси в по-широки културни и философско-естетически рамки. Цели се да се разкрие художествения модел на старата българска литература не само от съвременна литературоведска позиция, но и с оглед органическата му връзка с религиозно-митологическия светоглед на средновековния творец. Обръща се внимание и на последните извори и научни постижения, допринасящи за доизясняване картината на литературния живот както в известните, така и в по-слабо проучените през различни хронологически периоди книжовни средища.

Курсът се състои от 30 академични часа, които представляват **лекции** върху основните теми.

Целите на учебната дисциплина са следните: да формира основни познания за историята на средновековната българска литература от IX до началото на XVIII век; да създаде теоретическа подготвеност за същността и спецификите на средновековната естетика и православната философия; да изгради начална ориентация за работа с ръкописни и старопечатни текстове; да подготви студентите за занимания с по-новите литературно-исторически периоди от развитието на българската литература.

ТЕОРИЯ НА ПРЕВОДА

Вид занятия и дейности	Семестър	Хорариум (часове)		Кредит	Вид на оценяването
		седмично	общо		
Аудиторна заетост	III	2	30		
а) лекции	III	2	30	1.0	Текущ контрол
б) семинари					
Извънаудиторна заетост	III	4	60	2.0	Текущ контрол
Общ кредит				3.0	
Оценяване					Изпит

Основната **цел** на учебната дисциплина *Теория на превода* е да запознае студентите с най-важните класически постановки и нововъведения в областта на Теорията на превода.

Курсът от лекции по *Теория на превода* е предназначен за студентите от специалността Педагогика на обучението по български език и чужд език (гръцки). Курсът би могъл да бъде посещаван от докторанти и от всички, които проявяват интерес към превода от и на различни езици. Предвиждат се сведения за разделите и проблематиката на съвременното преводознание, излагат се някои общи теоретични въпроси, дават се препоръки относно особеностите на писмения и устния превод на текстове с различни жанрови особености. Разглеждат се особеностите на работа с лексичен и фразеологичен материал, който създава най-големи трудности при превода.

Курсът от лекции е посветен на общата теория на превода, т.е. на научната дисциплина, която с различни методи изучава най-общите закономерности на превода – една твърде древна и изключително популярна днес човешка дейност, както професионална, така и любителска. Общите закономерности на превода като интелектуална дейност се изучават от общата теория на превода независимо от съпоставяната двойка езици, от формата на преводаческата дейност и условията на протичане, от съдържанието и прагматическата насоченост на превежданите речеви произведения.

Колкото и да е парадоксално, тази най-древна и сложна дейност има твърде млада теория, която е сравнима по възраст с генетиката и кибернетиката. За да може да се разбере в какво се състои сложността на преводаческия труд и какви противоречия е принуден да решава преводачът, за да може максимално обективно да се оцени целесъобразността на действията на преводача, преимуществата и недостатъците им, следва да се изучават особеностите на превода като процес. Курсът от лекции диктува необходимостта процесът на превода да се разглежда не просто като преминаване от един език на друг или като особен случай на билингвизъм, а като межкултурна комуникация. Междуетиковото взаимодействие и междуетиковата интерференция са важна част от този курс, наред с разглеждането на различни класификации на видовете превод според различни критерии. Преводът се изучава като процес на междуетикова трансформация. Във връзка с това се изучават възможните преводни трансформации, които са неделима част от адекватния, качествения превод.

Следва да се разгледат въпроси, свързани с дефиницията на думата в преводаческото, определяне на видовете преводачески лексични съответствия и др. Съпоставят се конкретни лексични пластове: реалии, неологизми, архаизми, собствени имена, фразеологични единици и др. в оригинала и в превода. За тази цел понякога непременно се избират най-сложните случаи, които изискват от преводача разбиране на всички смислови нюанси и функции на оригинала, възприемане на емоционално-експресивното съдържание на текста и високо ниво на преводаческо майсторство.

Илюстративният материал е свързан основно с руски и български език, но самата същност на преводаческите решения е често универсална и предлаганите препоръки се оказват приемливи и в преводаческата практика, която има отношение към други езици.

ПЕДАГОГИКА

Вид занятия и дейности	Семестър	Хорариум (часове)		Кредит	Вид на оценяването
		седмично	общо		
Аудиторна заетост	III	4	60		
а) лекции	III	2	30		Текущ контрол
б) семинарни упражнения	III	2	30		Текущ контрол
Извънаудиторна заетост	III	4	60		Текущ контрол
Общ кредит	III			4.0	
Оценяване	III				Изпит

Учебната дисциплина „Педагогика“ заема основно място в професионалната подготовка на бъдещите учители. Чрез обучението по тази учебна дисциплина се подпомага и насочва **изграждането на професионална компетентност, адекватна нагласа и личностна готовност на бъдещите педагози за справяне с многообразните професионални задачи**. Основната идея е обучението по тази фундаментална за студентите учебна дисциплина да бъде съобразено със ситуациите, в които попада съвременният човек в модернизираният се свят – типични, проблемни, критични. При изпълнението на професионалните си роли педагозите ежедневно се сблъскват с най-разнообразни предизвикателства и с необходимостта бързо, точно и адекватно да се справят с тях. Затова основната цел на обучението по педагогика **не е само усвояване на определени знания и формиране на конкретни умения, но изграждане на адекватно отношение и нагласа към спецификата на бъдещата професионална дейност**.

Основната цел на обучението по дисциплината е подпомагане и стимулиране развитието на професионалната, социалната и житейската компетентност на студентите, изграждане на познание за същността на възпитанието като обществено

явление; спецификата на възпитателната система; характерните особености на възпитателния процес, неговата структура и взаимодействието между съставните му компоненти; същността, спецификата, функционалното предназначение и разнообразието на принципите, средствата, методите и формите за възпитание; същността и спецификата на възпитателните взаимодействия в семейството, училището, детските общности, извънучилищните учреждения и другите фактори от социалната среда; научният статут на дидактиката; процесът на обучение; съдържанието на обучението; принципите на обучението; формите на обучението; методите на обучението; организационните системи на обучение; урокът като основна форма на обучение; пътищата за усъвършенстване на обучението; работата с изоставащите и надарените ученици; творческата дейност на учителя и др., формиране на умения за адекватно ориентиране в педагогическата проблематика и вземане на конкретни решения, свързани с разрешаването на типични проблеми в педагогическото ежедневие.

ЛЕКСИКОЛОГИЯ И ЛЕКСИКОГРАФИЯ НА БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК

Вид занятия и дейности	Семестър	Седмичен хорариум	Общ хорариум	Кредит	Вид на оценяването
Аудиторна заетост	IV	2	30	1.0	
а) лекции	IV	2	30	1.0	Текущ контрол
б) семинари					
Извънаудиторна заетост	IV	8	120	4.0	Текущ контрол
Общ кредит				5.0	
Оценяване					Изпит

Учебният курс е задължителна дисциплина в учебния план и се състои от 30 часа лекционен курс и 60 часа извънаудиторна заетост.

Учебната програма на дисциплината *Лексикология и лексикография на българския език* е съставна част от цялостната теоретична и практическа подготовка на студентите в специалността Педагогика на обучението по български език и чужд език. Обучението по програмата се осъществява по отделни модули, всеки от които представлява относително завършена цялост, като градивна част от общото съдържание на обучението по дисциплината.

Лекционният курс съдържа две взаимно свързани теоретични части: лексикология и лексикография. Първата от тях включва знания за предмета, задачите и структурните разновидности на лексикологията в ареален, тематичен и хронологичен план. В тази част се изяснява терминологичният апарат, с който си служи българската лексикология, видовете лексикално-семантични взаимоотношения и динамиката на тяхната контекстуална проявеност. Изяснява се системният характер на лексиката и нейните проекции в областта на полисемията, семантичната парадигматика и таксономия. Дават се знания за стилистичната дистрибуция на лексиката и фразеологията, техния произход, структурни модели и значение, както и практическото им приложение в писмената и говорима реч. Втората част от учебната дисциплина включва теоретични и практически знания по лексикография. В нея се представят данни за класификацията на лексикографските справочници (речници и енциклопедии), методологията на тяхното съставяне, сведения за компютърната обработка на лексикалния материал и принципите за структуриране и редактиране на речниковата статия в речниците и енциклопедиите.

Учебната дисциплина цели: да разшири образователния кръгзор на студентите с модерни знания за универсалните семантични процеси, протичащи в лексикалните макро- и микросистеми на езика; да формира у студентите творческо и самостоятелно мислене, умения за рационално използване на информацията от лексикографските

справочници при съчиняване на различни видове текстове с цитиране на справочен апарат; да развие у тях диференциален усет за разпознаване на най-важните структурно-семантични изменения в лексиката и фразеологията, като част от историческия генезис на българския език; да подготви студентите за компетентно ползване на научната и справочна литература и за развиване на аналитични способности в условията на творчески и научни дискусии.

РУСКА КЛАСИЧЕСКА ЛИТЕРАТУРА

Вид занятия и дейности	Семестър	Хорариум (часове)		Кредит	Вид на оценяването
		седмично	общо		
Аудиторна заетост	IV				
а) лекции		2	30	1.0	Текущ контрол
б) семинарни упражнения					
Извънаудиторна заетост	IV	4	60	2.0	Текущ контрол
Общ кредит				3.0	
Оценяване	IV				Изпит

Курсът по дисциплината *Руска класическа литература* за специалността Педагогика на обучението по български и чужд език (руски) се състои от 90 академични часа, които представят различни форми на учебна натовареност: *лекции* върху основните теми - 30 часа; *извънаудиторна заетост* - 60 часа (разработка на курсова работа, самостоятелна подготовка на студентите за участие в семинарните занятия, четене на допълнителна литература по посочени от преподавателя теми, задълбочаване на знанията по изнесените от преподавателя лекции, изграждане на умения за работа с научна литература).

Учебната дисциплина цели: да даде на студентите теоретични познания за основните имена в руската класическа литература от XIX век; да представи основните развойни линии и тенденции в руския литературен процес; да се очертаят най-емблематични типологичните модели и реформаторската поетика на класическия руски роман, най-ярките и стойностни явления от “златния век” на руската литература в областта на поезията, прозата и драматургията; да се очертае идейно-тематичният диапазон на творческата изява на даден автор, спецификата на неговата повествователна система, проблемите на поетиката; да се интерпретира творчеството на отделните писатели в тясна връзка с конкретна общественно-историческа ситуация, литературни школи и направления; да се създаде способност у студентите за аналитична оценка на изучаваната научна проблематика; ориентиране в основните тенденции, литературни процеси и явления; формиране на критично мислене, аналитични способности, умения за анализ и интерпретиране, за интегриране на познания, изследователски умения и методи.

ВЪЗРОЖДЕНСКА ЛИТЕРАТУРА

Вид занятия и дейности	Семестър	Хорариум (часове)		Кредит	Вид на оценяването
		седмично	общо		
Аудиторна заетост	IV	3	45		
А) лекции	IV	3	45	1.5	т.к.

Б) семинарни упражнения					
Извънаудиторна заетост	IV	3	45	1.5	т.к.
Общ кредит				3.0	
Оценяване	IV				изпит

Курсът се състои от 45 академични часа аудиторна заетост, които представят различни форми на учебна натовареност. Литературно-историческата информация е предложена в 19 теми, които обхващат българската литературна действителност от XVIII и XIX век. В посочените рамки се проследяват основанията и проявите на литературоцентризма и, в съответствие с тази основна за европейската цивилизация тенденция, литературният процес в България е представен като ярка проява на водещи културни движения на времето. Приоритет на лекционния курс са някои същностни процеси от началото на новобългарската художественост като история на жанровото създаване, създаване на езиково-художествена норма, адаптиране на европейските естетически направления, литературни школи и културни центрове, елитарна и масова литература, основаване на литературната институция и спецификата на нейните възрожденски феномени. Особен акцент се поставя върху такива надлитературни явления на възрожденската литература като “История славеноболгарская”, “Житие и страдания грешнаго Софрония”, “Горски пътник”, “Изворът на Белоногата”, “Хаджи Димитър”, “Видрица”, чрез които се изгражда етноуникалния пласт в културата на Българското възраждане.

Основните цели са следните: да формира основни познания за историята на българската литература от епохата на Възраждането в светлината на характерните за XVIII и XIX век преобразования в българското общество и в Европа; да изгради теоретическа парадигма за същността и спецификите на литературната институция в разглежданата епоха; да изгради начална ориентация за работа със старопечатни и архивни текстове; да предложи модел за професионална интерпретация на емблематични възрожденски автори, изучавани в курсовете на средното училище като Паисий Хилендарски, Софроний Врачански, Георги Сава Раковски, Петко Славейков, Любен Каравелов, Христо Ботев; да подготви студентите за занимания с по-новите литературно-исторически периоди от развитието на българската литература.

Курсът надгражда литературно-историческите представи на студентите върху знанията, получени по дисциплината История на старобългарската литература и формира подготвеност за овладяване на по-късния литературно-исторически период, представен в дисциплината История на новата българска литература. Курсът кореспондира с дисциплини като Теория на литературата, Етнология, Културология.

ПСИХОЛОГИЯ (ОБЩА, ВЪЗРАСТОВА И ПЕДАГОГИЧЕСКА)

Вид занятия и дейности	Семестър	Хорариум (часове)		Кредит	Вид на оценяването
		седмично	общо		
Аудиторна заетост	IV	4	60		
а) лекции	IV	2	30	1.0	Текущ контрол
б) семинарни упражнения	IV	2	30	1.0	Текущ контрол
Извънаудиторна заетост	IV	4	60	2.0	Текущ контрол
Общ кредит	IV			4.0	
Оценяване	IV				Изпит

Психологията заема важно място в цялостната подготовка на студентите, защото разкрива съществени закономерности и психологични условия за личностно саморазвитие на ученика. В тази учебна дисциплина се дават знания по психология (обща психология, възрастова психология и педагогическа психология).

Целта на обучението по психология е студентите да усвоят психологичните закономерности на обучението, чието съблюдаване повишава ефекта от учебно-възпитателния процес. Те да се запознаят с условията за най-добро възприемане, мислене, фантазиране, запаметяване и т.н. за ефективно обучение по всеки учебен предмет и за хармонично развитие на личността на учениците във филогенетичен и онтогенетичен аспект. Да се усвоят психологичните закономерности на саморазвитието на учителя и интерактивното му взаимодействие с учениците; необходимостта от психопрофилактиката .

Задачите на обучението по психология са студентите да придобият знания за психологичните особености на усвояването на знания от учениците и на интеракциите на учителя с учениците според :Психоаналитичната теория на З. Фройд, на аналитичната теория на К. Юнг, на теорията на В. Франкъл, теорията на А. Адлер и др.; Психосоциалната теория на Е. Ериксън; Когнитивната теория на Ж. Пиаже; Дейностната теория на Г. Енева, П.Николов и др.

Лекционният курс и семинарните упражнения са посветени на проблематика, която е свързана не само с усвояване на знания, но и за създаване на умения за самопознание и саморазвитие на творческия потенциал на личността.

НОВА БЪЛГАРСКА ЛИТЕРАТУРА

Вид занятия	Семестър	Хорариум		Кредит	Вид на Оценяването
		Седмично	Общо		
Аудиторна заетост	V				
Лекции	V	2 ч.	30 ч.	1.0	Текущ контрол
Семинарни занятия	V				
Извънаудиторназаетост	V	6 ч.	90 ч.	3.0	Текущ контрол
Общо кредити	V			4.0	
Оценяване					Изпит

Лекционният курс по Нова българска литература за Педагогика на обучението по български и чужд език (гръцки) разпределя темите в 2 модула: (1) Традиция и новаторство; (2) Раждането на българския модернизъм.

Първият раздел проследява зараждането и оформянето на българската литература след Освобождението. В първите години (80-те и 90-те години на XIX в.) основно място заемат темите, свързани с изобразяване на близкото героично минало и проблемите на съвременността. Едновременно с това се набляга на онези стилистични и тематични белези, които тласкат реалистическата традиция у нас към оформянето на нови художествени форми.

Вторият раздел вече се занимава с творчеството на писателите, които първи модернизират българската литература. Специално внимание се обръща на явлението кръгът “Мисъл”, който налага нов модел на развитие и оценки за българската литература под общото наименование “европеизация на българската литература”. Търси се и уникалното място на търсенията на творци като Стоян Михайловски и Кирил Христов в естетиката на модерната литература.

ИНФОРМАЦИОННИ И КОМУНИКАЦИОННИ ТЕХНОЛОГИИ В ОБУЧЕНИЕТО И РАБОТА В ДИГИТАЛНА СРЕДА

Вид занятия и дейности	Семестър	Седмичен хорариум	Общ хорариум	Кредит	Вид на оценяването
Аудиторна заетост	V	2	30	1.0	Текущ контрол
а) лекции	V	1	15	0.5	Текущ контрол
б) семинари	V	1	15	0.5	Текущ контрол
Извънаудиторна заетост	V	4	60	2.0	Текущ контрол
Общ кредит				3.0	
Оценяване					Текуща оценка

Учебният курс се състои от 15 часа лекции, 15 часа семинарни занятия и 60 часа извънаудиторна заетост.

Курсът въвежда студентите в начините за приложение на съвременните информационни и комуникационни технологии (печатни и електронни медии, компютърни програми, мултимедия и др.) при преподаването.

Основната цел е студентите да се научат да прилагат възможностите на актуалните технически устройства в своята работа (в училище, в медиите, в обществените институции и др.).

ПРИБЩАВАЩО ОБРАЗОВАНИЕ

Вид занятия и дейности	Семестър	Хорариум		Кредити	Вид на оценяването
		седмично	общо		
Аудиторна заетост	VI	2	30		
лекции	VI	2	30	1.0	Текущ контрол
Извънаудиторна заетост	VI	4	60	2.0	Текущ контрол
Общ кредит	VI			3.0	
Оценяване					Текуща оценка

Обучението по учебната дисциплина *Приобщаващо образование* е насочено към изясняване на приобщаващото образование като ключова политика, свързана с осъществяването на мащабни промени и преосмисляне на традиционните образователни модели; като процес на промяна на училищната среда, основан на уважението и приемането на другия. Значимо място се отделя на теоретично-съдържателния анализ на редица основни понятия. Разглеждат се предизвикателствата пред обучението в контекста на приобщаващото образование; факторите за приобщаване; условията за ефективно приобщаващо образование; превенция на отпадането от училище и формите на професионалната подготовка на учителите в условията на приобщаващото образование и др.

Учебната дисциплина цели да запознае студентите с предизвикателството приобщаващо образование; да представи основните документи, регламентиращи необходимостта от практическото му реализиране; да разкрие многообразието на образователните потребности, изискващи адекватен отговор за справяне с различieto и индивидуалните особености и осъзнаване на необходимостта от приобщаващи политики за преодоляване на социалната и образователната изолация.

Основни задачи: усвояване на знания за същността на основните явления в областта на приобщаващото образование и обясняващите ги понятия; разбиране от студентите на проблематика от позициите на новото педагогическо мислене и актуалните образователни тенденции; осмисляне на новите политики, формулиращи нови норми и задаващи нови критерии, които променят мисията на съвременното образование.

СЪВРЕМЕННА БЪЛГАРСКА ЛИТЕРАТУРА

Вид занятия и дейности	Семестър	Хорариум (часове)		Кредит	Вид на оценяването
		седмично	общо		
Аудиторна заетост	VII	2	30	1.0	
а) лекции	VII	2	30	1.0	Текущ контрол
б) семинари					
Извънаудиторна заетост	VII	4	60	2.0	Текущ контрол
Общ кредит	VII			3.0	
Оценяване	VII				Изпит

Учебната програма на дисциплината *Съвременна българска литература* включва няколко тематични блока, които имат за цел да запознаят студентите с проблемите на българската литература, литературознание и критика на XX век, поставяйки ги в контекста на един модерен хуманитарен дебат. Това дава възможност в програмата да бъдат дискутирани въпроси на литературната история и теория, да се включат специфичните проблеми на рецепцията, да се отдели специално внимание на литературното поле в цялостния културен контекст с оглед на естетическите търсения в него. Вниманието на аудиторията се ангажира с разглеждането на актуалните литературни процеси в един отворен и динамичен период. Това извежда на преден план както въпросите, свързани с механизмите, чрез които езикът и литературата формират когнитивния аспект на социалната и културната реалност, така и тези, свързани с европейския литературен диалог на XX век.

СТИЛИСТИКА НА БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК

Вид занятия и дейности	Семестър	Седмичен хорариум	Общ хорариум	Кредит	Вид на оценяването
Аудиторна заетост	VII	2	30		
а) лекции	VII	2	30	1.0	Текущ контрол
б) семинари	VII				
Извънаудиторна заетост	VII	4	60	2.0	Текущ контрол
Общ кредит				3.0	
Оценяване					Текуща оценка

Учебният курс се състои от 30 часа лекционен курс и 60 часа извънаудиторна заетост. Курсът представя кратки бележки за историята на стилистиката по света и у нас, съпоставя тази дисциплина с други сродни дисциплини от областта на хуманитаристиката, представя функционално-стиловата класификация, както и конотативно-стилистичната парадигма, засягаща всички езикови равнища. Освен това курсът запознава студентите с видовете тропи и фигури на речта.

Курсът има за цел да запознае студентите с историята на стилистиката, да я представи като автономна учебна дисциплина, свързана с останалите лингвистични и с множество хуманитарни дисциплини. В процеса на обучение студентите проследяват закономерностите на употребата на езика в различни сфери на обществения живот, обръщат внимание на своеобразната организация на речта, характерна за всяка функционална сфера. Освен че научават кои са типичните езикови употреби, характерни за различните функционални стилове, студентите обръщат внимание и на специфичните, конотативните употреби, които имат за цел да направят речта по-интересна, емоционална и въздействаща.

Разчита се изключително много на извънаудиторната заетост на студентите. По време на курса ще се наблегне на основните понятия, на проблемните области и различните схващания, на дискусията. Всеки студент трябва да подготви по поне една писмена и по една курсова работа в рамките на семестъра.

МЕТОДИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

Вид занятия и дейности	Семестър	Седмичен хорариум	Общ хорариум	Кредит	Вид на оценяването
Аудиторна заетост	VII	3	45	1.5	Изпит
а) лекции	VII	3	45	1.5	
б) семинари	VII				
Извънаудиторна заетост	VII	3	45	1.5	Текущ контрол
Общ кредит				3.0	
Оценяване					Изпит

Учебният курс се състои от 45 часа лекции и 45 часа извънаудиторна заетост.

Учебната дисциплина цели да запознае студентите с теоретичните постановки на съдържанието на обучението по български език от 4. до 12. клас. Запознават се също така със специфичните методически принципи на обучението по български език, структурата на различните видове уроци, методите и похватите за обучение и възпитание в урока по български език. Обсъждат се постановките, залегнали в ДОИ за учебно съдържание по български език. Акцент в програмата е запознаването на студентите с вариантите за подбор и структуриране на учебното съдържание по български език за различните видове уроци.

МЕТОДИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ЛИТЕРАТУРА

Вид занятия и дейности	семестър	Хорариум (часове)		Кредит	Вид на оценяването
		седмично	общо		
Аудиторна заетост	VII		45		
а) лекции		3	45	1.5	Текущ контрол
б) семинарни упражнения					
Извънаудиторна заетост		3	45	1.5	Текущ контрол
Общо кредити				3.0	
Оценяване					Изпит

Лекционният курс има за цел развитие на познавателните способности на студентите и формиране на практически умения за приложение на някои основни принципи и методи на научното познание; развитие на теоретичното им мислене и на оценъчно отношение към художествените явления; усвояване на някои от пътищата за анализ на художествената творба; развитие на комуникативните им способности и изграждане на професионални умения за създаване и регулиране на различни педагогически ситуации. В него методиката на обучението по литература се разглежда като синтезираща научна дисциплина, в която са включени различни методи и принципи на дисциплините от хуманитарното познание. В случая сходството между тях е продиктувано от общата им родова същност, системно организирани и определени в зависимост от една и съща форма на познанието, така и от възникналите нови отношения помежду им в процеса на неговото изследване и изучаване. На основата именно на интердисциплинарния подход се разглеждат освен въпросите за методологията на методиката още и за организацията на учебния процес; за особеностите на художественото възприемане, пътищата, формите и средствата за изучаване на художествената творба; за системата на писмените литературни упражнения; интегралните форми в обучението и пр.

ПЕДАГОГИЧЕСКА ПРАКТИКА

ХОСПИТИРАНЕ ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА

Вид занятия и дейности	Семестър	Общ хорариум	Кредит	Вид на оценяването
Аудиторна заетост	VIII	15		т.к.
а) лекции				
б) практически упражнения		15		
Извънаудиторна заетост	VIII	15		т.к.
Общ кредит			1.0	
Оценяване				т. о.

Курсът по дисциплината „Хоспетиране по български език“ е задължителен за специалността „ПЕДАГОГИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЧУЖД ЕЗИК /КИТАЙСКИ/” и се състои от **15 часа** наблюдение и анализ на уроци, педагогически ситуации, извънкласни форми на работа и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие при учител наставник под ръководството на специалиста по методика на обучението по български език. Извънаудиторната заетост включва **15 часа** самостоятелна работа по анализ на наблюдаваното и попълване на протоколи за наблюдение и на съответния раздел на стажантските книжки.

Дисциплина цели формирането на способности за ориентиране в педагогическата дейност чрез наблюдение на практическото приложение на вече придобитите методически знания и чрез изграждане на умения за правилна и многостранна оценка на наблюдаваните уроци (или педагогически ситуации, или допълнителни форми на педагогическо взаимодействие).

Вид занятия и дейности	Семестър	Седмичен хорариум	Общ хорариум	Кредит	Вид на оценяването
Аудиторна заетост	VIII				
Практически упражнения	VIII		15		Текущ контрол

Извънаудиторна заетост	VIII		30		Текущ контрол
Общ кредит				1.0	
Оценяване	VIII				т. о.

Курсът по дисциплината „Хоспитиране по литература” е задължителен за специалността „Педагогика на обучението по български език и чужд език (китайски)” и се състои от **15 часа** наблюдение и анализ на уроци, педагогически ситуации, извънкласни форми на работа и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие при учител-наставник под ръководството на специалиста по методика на обучението по литература. Извънаудиторната заетост включва **30 часа** самостоятелна работа по анализ на наблюдаваното и изготвяне на протоколите за наблюдение.

Дисциплина цели формирането на способности за ориентиране в педагогическата дейност чрез наблюдение на практическото приложение на вече придобитите методически знания и чрез изграждане на умения за правилна и многостранна оценка на наблюдаваните уроци (или педагогически ситуации, или допълнителни форми на педагогическо взаимодействие).

ТЕКУЩА ПРАКТИКА ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА

Вид занятия и дейности	Семестър	Общ хорариум	Кредит	Вид на оценяването
Аудиторна заетост	VIII	30		т.к.
а) лекции				
б) практически упражнения		30		
Извънаудиторна заетост	VIII	30		т.к.
Общ кредит			2.0	
Оценяване				т. о.

Курсът по дисциплината „Текуща практика по български език“ е задължителен за специалността „ПЕДАГОГИКА НА ОБУЧЕНИЕТО ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЧУЖД ЕЗИК /КИТАЙСКИ/” и се състои от **30 часа** наблюдение, анализ на уроци, подготовка на урочни единици, преподаване, участие в педагогически ситуации, извънкласни форми на работа и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие при учител наставник под ръководството на специалиста по методика на обучението по български език. Извънаудиторната заетост включва **30 часа** самостоятелна работа по подготовка на уроци, анализ и дискусия на извършеното наблюдение и изготвяне на протоколи за наблюдение и на съответния раздел на стажантските книжки.

Дисциплина цели практическото приложение на придобитите способности за ориентиране в педагогическата дейност чрез наблюдение на практическото приложение на вече усвоените методически знания и чрез изграждане на умения за правилна и многостранна оценка на наблюдаваните уроци (или педагогически ситуации, или допълнителни форми на педагогическо взаимодействие).

Вид занятия и дейности	Семестър	Седмичен хорариум	Общ хорариум	Кредит	Вид на оценяването
Аудиторна заетост	VIII				
Практически упражнения	VIII		30		Текущ контрол
Извънаудиторна заетост	VIII		60		Текущ контрол

Общ кредит				2.0	
Оценяване	VIII				т. о.

Курсът по дисциплината „Текуща практика по литература” е задължителен за специалността „Педагогика на обучението по български език и чужд език (китайски)” и се състои от **30 часа** провеждане и анализ на уроци, педагогически ситуации, извънкласни форми на работа и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие при учител-наставник под ръководството на специалиста по методика на обучението по английски език. Извънаудиторната заетост включва **60 часа** самостоятелна работа по подготовка за педагогическите ситуации, анализ на проведените такива и попълване на съответните протоколи.

Дисциплина цели формирането на способности за ориентиране в педагогическата дейност чрез практическото приложение на вече придобитите методически знания и чрез изграждане на умения за правилна и многостранна оценка на подготвяните и проведените уроци (или педагогически ситуации, или допълнителни форми на педагогическо взаимодействие).

СТАЖАНТСКА ПРАКТИКА ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА

Вид занятия и дейности	Семестър	Седмичен хорариум	Общ хорариум	Кредит	Вид на оценяването
Аудиторна заетост	VIII		45	1.5	Текущ контрол
Практически упражнения	VIII		45		
Извънаудиторна заетост	VIII		45	1.5	Текущ контрол
Общ кредит				3.0	
Оценяване	VIII				т. о.

Курсът по дисциплината „Стажантска практика по български език” е задължителен за специалността „Педагогика на обучението по български език и чужд език (китайски)” и се състои от **45 часа** провеждане и анализ на уроци, педагогически ситуации, извънкласни форми на работа и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие при учител-наставник под ръководството на специалиста по методика на обучението по български език. Извънаудиторната заетост включва **45 часа** самостоятелна работа по подготовка за педагогическите ситуации, анализ на проведените такива и попълване на съответните протоколи.

Дисциплина цели формирането на способности за ориентиране в педагогическата дейност чрез практическото приложение на вече придобитите методически знания и чрез изграждане на умения за правилна и многостранна оценка на подготвяните и проведените уроци (или педагогически ситуации, или допълнителни форми на педагогическо взаимодействие).

Вид занятия и дейности	Семестър	Седмичен хорариум	Общ хорариум	Кредит	Вид на оценяването
Аудиторна заетост	VIII				
Практически упражнения	VIII		45	1.5	Текущ контрол
Извънаудиторна заетост	VIII		90	1.5	Текущ контрол
Общ кредит				3.0	

Оценяване	VIII				т. о.
-----------	------	--	--	--	-------

Курсът по дисциплината „Стажантска практика по литература” е задължителен за специалността „Педагогика на обучението по български език и чужд език (китайски)” и се състои от **45 часа** провеждане и анализ на уроци, педагогически ситуации, извънкласни форми на работа и допълнителни форми на педагогическо взаимодействие при учител-наставник под ръководството на специалиста по методика на обучението по английски език. Извънаудиторната заетост включва **90 часа** самостоятелна работа по подготовка за педагогическите ситуации, анализ на проведените такива и попълване на съответните протоколи.

Дисциплина цели формирането на способности за ориентиране в педагогическата дейност чрез практическото приложение на вече придобитите методически знания и чрез изграждане на умения за правилна и многостранна оценка на подготвяните и проведените уроци (или педагогически ситуации, или допълнителни форми на педагогическо взаимодействие).

ИЗБИРАЕМИ ДИСЦИПЛИНИ

ПЪРВА ГРУПА (БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА)

ПРАГМАТИКА

Вид занятия и дейности	Семестър	Хорариум (часове)		Кредит	Вид на оценяването
		седмично	общо		
Аудиторна заетост	II	2	30		
а) лекции	II	2	30	1.0	Текущ контрол
б) семинари					
Извънаудиторна заетост	II	4	60	2.0	Текущ контрол
Общ кредит				3.0	
Оценяване	II				Текуща оценка

Целта на уводния курс по прагматика е да запознае студентите с друго взаимоотношение от триадата знак-обект-ползвател - взаимоотношението между знаците и тези, които ги използват. Курсът представя обзорно основните предмети на тази дисциплина – пресупозиция, контекст, разговор, речев акт, имплицатура и пр. – и цели да покаже друг аспект на смисъла отвъд семантиката, т.нар. смисъл на говорещия. Курсът по прагматика цели да покаже естествените процеси на езика в употреба и как езиковите знаци могат да носят със себе си множество нови смисли. Лекционният курс се базира на множество примери от ежедневната употреба на езика, като се акцентира на случаи, в които смисълът на изказването надхвърля и/или се различава от сумарния смисъл на думите, които го съставляват. Понятийният апарат се обогатява с понятия като конвенционален смисъл, изречение/ изказване/ пропозиционално съдържание, неестествен смисъл (по Грайс), имплицитно, смисъл на говорещия, контекст, ред на изказване, комуникативни намерения. Уводният курс цели да разясни разликата между граматически правилни и прагматически аномални конструкции.

КОМПЮТЪРНА ТЕКСТООБРАБОТКА

Вид занятия и дейности	Семестър	Хорариум (часове)		Кредит	Вид на оценяването
		седмично	общо		

Аудиторна заетост	II	2	30		
а) лекции					
б) семинарни упражнения	II	2	30	1.0	Текущ контрол
Извънаудиторна заетост	II	4	60	2.0	Текущ контрол
Общ кредит				3.0	
Оценяване	II				Текуща оценка

Учебният курс по дисциплината *Компютърна текстообработка*, включена като избираема в Учебния план на специалността „Педагогика на обучението по български език и по чужд език“, се състои от 30 часа семинарни упражнения и 60 часа извънаудиторна заетост на студентите.

Обучението се осъществява по настоящата учебна програма, която включва целите и задачите, които преподавателят си поставя за изграждане у студентите на необходимите умения за тяхното бъдещо професионално реализиране като преводачи, технически сътрудници в наши и чуждестранни фирми и учреждения, офис-асистенти, кореспонденти и др. и повишаване на тяхната конкурентноспособност на пазара на труда.

Курсът от семинарни упражнения съдържа кратко теоретично въведение, като фокусът е върху т. нар. текстообработващи програми. Акцентът е върху практическата работа, всеки студент изпълнява и съхранява възложените от преподавателя задачи на самостоятелен компютър, оборудван с необходимото програмно обезпечение.

Курсът цели да даде на студентите практически умения за работа с текстообработващ софтуер. Занятията са концентрирани върху запознаването с възможностите на най-разпространения инструмент в тази област – MS Word. В допълнение към това се разглеждат и някои компютърни програми, предназначени за преобразуване на текст от изображения във формат, позволяващ неговата обработка (ABBYY FineReader). Застъпено е и конвертирането на файлове, създадени чрез приложението MS Word, във файлове в pdf формат (PDF Architect).

СЪЗДАВАНЕТО НА Т.НАР. МАКЕДОНСКИ ЕЗИК

Вид занятия и дейност	Семестър	Седмичен хорариум	Общ хорариум	Кредит	Вид на оценяването
Аудиторна заетост	II	2	30	1.0	Текущ контрол
а) лекции	II	2	30	1.0	Текущ контрол
б) семинарни упражнения					
Извънаудиторна заетост	II	4	60	2.0	Текущ контрол
Общ кредит				3.0	
Оценяване	II				Текуща оценка

Учебната програма е ситуирана в един модул, състоящ се от 30 лекционни часа.

Лекционният курс включва теми, чиято цел е да запознае студентите с истината за извършените фалшификации при създаването на т.нар. македонски книжовен език през 1945 г.; условията, при които той се осъществява; начина, по който се осъществява; целите, които преследва; “дейци” (политработници и “езиковеди”), осъществили “езиковата реформа”.

Учебната дисциплина цели: да изгради у студентите знания за регионалните форми, под които съществува българският език; да възпита уважение към творческия гений на българина, въплътен в българския език.

МИТОЛОГИЯ И ЕЗИК

Вид занятия и дейности	Семестър	Хорариум (часове)		Кредит	Вид на оценяването
		седмично	общо		
Аудиторна заетост	IV	2	30	1.0	
а) лекции	IV	2	30	1.0	Текущ контрол
б) семинари					
Извънаудиторна заетост	IV	4	60	2.0	Текущ контрол
Общ кредит	IV			3.0	
Оценяване	IV				Текуща оценка

В лекционния курс, изграден от 13 тематични цялости, се поставят общите въпроси, които очертават характера и същността на дисциплината, изяснява се терминологичният апарат, представят се основните теоретични достижения в съществуващите изследвания.

Предложеният курс запознава студентите с отражението на митологичното съзнание на етноса в езика, основавайки се на схващането за езика като етнологичен код. В съдържанието по-конкретно са застъпени: основните понятия и идейни направления в митологията, структурните особености на митологичното съзнание, космическият модел на света, връзката между езика, етноса и културата, общоетничното и етноспецифичното в митологията и в езика, народния мироглед на българина и българските митологични представи, методологията на науката митолингвистика с нейната структура и кодове, отражението на митологичното мислене на етноса в езика при номинацията на индоевропейските зооними, реализациите на митолингвистичната структура при названията от определени тематични групи – зооними (названия на опасни животни, на хищници, на хтонични животни, на невестулката и др.) и теоними (названия на Младия бог), символиката на митологичните изображения чрез митологичните и лингвистичните кодове.

Основните тези и по-конкретните теми са развити въз основа на материал от българския език, славянските и балканските езици, а в по-общ план – в сравнение и с други индоевропейски и неиндоевропейски езици.

Извънаудиторната работа е насочена към утвърждаване на наученото по време на лекционните занятия и е свързана с изпълнение на конкретни задачи по зададени (или избрани от студентите) теми.

Учебната дисциплина има за цел: да въведе студентите в общите особености на митологично-религиозния мироглед, както и в спецификата на българските митологично-религиозни представи; да запознае студентите с отражението на митологичното съзнание на етноса в езика, основавайки се на схващането за езика като етнологичен код; да им покаже как народната култура се отразява и съхранява в езика; да представи на студентите модела, по който езиковите универсалии като общ феномен се свързват със специфичните етнокултурни явления в езика; да им представи методологията на науката митолингвистика с нейната структура и кодове, които са пресечни точки между митологичните и езиковите кодове; да им разкрие влиянието, което оказват митологичните представи върху формалната и съдържателната страна на езика чрез номинацията на определени тематични групи; да визуализира митологичния код чрез запознаване на студентите със символиката на митологичните изображения.

СЕМАНТИКА (БЪЛГАРСКИ ЕЗИК)

Вид занятия и дейности	Семестър	Хорариум (часове)		Кредит	Вид на оценяването
		седмично	общо		
Аудиторна заетост	III	2	30		
а) лекции	III	2	30	1.0	Текущ контрол
б) семинари					
Извънаудиторна заетост	III	4	60	2.0	Текущ контрол
Общ кредит	III			3.0	
Оценяване	III				Текуща оценка

Семантиката е лингвистична дисциплина, изучаваща езика като цяло, значението на различните езикови единици и тяхното функциониране в езика и речта. В езикознанието семантиката заема особено място, защото, от една страна, тя обхваща почти всички езикови нива, а от друга страна, свързва лингвистиката с науки като философията, логиката, психологията, семиотиката и др.

Целта на курса е да се представят основните понятия в семантиката, като се започне от морфемата – най-малката езикова единица, която има собствено значение, и се стигне до текста и неговото функциониране. По време на занятията се отделя внимание на отношението между семантиката и прагматиката, на понятията, свързани с общата семантика, на лексикалната семантика, на граматичната семантика и на текста и дискурсия анализ. В извънаудиторната си заетост обучаемите анализират текстове, създават реферати или курсови работи по теми, свързани със семантиката. Курсът завършва с оценка, която се базира на оценяванията от текущия контрол.

СТАРОБЪЛГАРСКИ ЕЗИК

Вид занятия и дейности	Семестър	Седмичен хорариум	Общ хорариум	Кредит	Вид на оценяването
А. Аудиторна заетост	III		30		Текущ контрол
а) лекции	III	2	30	1.0	
б) семинарни упражнения	III				
Б. Извънаудиторна заетост	III	4	60	2.0	Текущ контрол
Общ кредит				3.0	
Оценяване					Текуща оценка

Учебният курс се състои от 30 лекционни часа и 60 часа извънаудиторна заетост. Обучението се осъществява по един модул, който изгражда общото съдържание на учебната дисциплина.

Старобългарският език е първият писмено засвидетелстван славянски език и като такъв е от съществено значение не само за изучаването на българската езикова история, но има важна роля за проучването на историята и на останалите славянски езици, както и за реконструирането на праславянския език.

Курсът има за цел да запознае студентите с обстоятелствата около създаването на старобългарския език, с неговите фонетични, граматични и лексикални особености.

Темите са разпределени в 30 лекционни часа. В тях студентите се запознават с предмета и задачите на курса; получават библиографска осведоменост. В областта на фонетиката се отделя специално внимание на процесите, действали във времето от късния праславянски до ранния старобългарски език. Разглеждат се тенденциите на

развой и съпътстващите ги езикови фонетични закони. В темите, свързани с граматиката, се обръща внимание на частите на речта и техните граматически характеристики. Отделя се време и за изучаване на отношенията между думите в рамките на изречението. Тъй като курсът е лишен от семинарни занятия, паралелно се разглеждат и кратки текстчета, за да се илюстрират едни или други езикови явления, както и за да могат студентите да се запознаят с графиката, фонемиката и семантиката на старобългарските текстове.

Лекционният курс се базира на изученото от обучаемите по фонетика и фонология на съвременния български език, съвременна българска морфология и синтаксис, увод в общото езикознание.

ОСНОВИ НА РЕДАКТИРАНЕТО (БЪЛГАРСКИ ЕЗИК)

Вид занятия и дейности	Семестър	Седмичен хорариум	Общ хорариум	Кредит	Вид на оценяването
Аудиторна заетост	III	2	30	1.0	Текущ контрол
а) лекции	III	2	30	1.0	
б) семинари					
Извънаудиторна заетост	III	4	60	2.0	Текущ контрол
Общ кредит				3.0	
Оценяване					Текуща оценка

Учебният курс се състои от 30 часа лекционен курс и 60 часа извънаудиторна заетост. Обучението се осъществява по учебна програма, ситуирана в лекционна част.

Курсът дава знания в областта на редактирането на съвременния български език в съответствие с правописните и правоговорните норми, действащи в момента. В процеса на занятията теоретичните знания и езиковите умения, които студентите усвояват, се проверяват и прилагат практически под формата на решаване на задачи, провеждане на тестове и редактиране на текстове.

Идеята на дисциплината е да изгради у студентите знания и умения за редактиране на писмен текст. Най-често срещаните пропуски при създаването на текста са пояснени на различни езикови равнища - фонетично, морфологично, лексикално, синтактично и стилистично. Типовете грешки са илюстрирани с примери и са съпроводени с разнообразни тренировъчни задачи, чрез които се цели да се усъвършенства съответното умение.

ЕТНОЛОГИЯ

Вид занятия и дейности	Семестър	Седмичен хорариум	Общ хорариум	Кредит	Вид на оценяването
Аудиторна заетост	I	2	30		
а) лекции	I	2	30	1.0	Текущ контрол
б) упражнения					
Извънаудиторна заетост	I	4	60	2.0	Текущ контрол
Общ кредит				3.0	
Оценяване					Текуща оценка

Курсът обхваща 15 теми, разпределени в 30 академични часа. Те изграждат познание върху основния проблемен кръг на етнологичното познание, основните концепти и аналитични подходи в етнологията. Лекциите и семинарите са фокусирани върху общностните форми на живот, формирането на общности, конструирането на общностни идентичности и спецификата на различни общности – етнически, религиозни, езикови,

родствени и др., както и връзката им със социетарните структури. Друг основен кръг от теми е свързан с културния базис за формиране на общностни идентичности – език, религия, мит, ритуал, облекло, хранене, медицина и пр. Поставя се акцент върху водещи теории за етноса и нацията.

Учебната дисциплина цели: да запознае студентите с класическия проблемен кръг на етнологичното познание и терминология; да формира у студентите базисно знание за типологията на човешките общности и за човека в неговите общностни състояния; да запознае студентите с основни проблемни кръгове на етнологията като етнос, общество, нация, родство, обичай, традиция, обред, празник; език, локалност, религиозно битие, елементи на общностната култура и форми на социална организация.

ИСТОРИЯ НА БЪЛГАРСКИЯ ЕЗИК

Вид занятия и дейности	Семестър	Хорариум (часове)		Кредит	Вид на оценяването
		седмично	общо		
Аудиторна заетост	VI	4	60	2.0	
а) лекции	VI	2	30	1.0	Текущ контрол
б) семинари	VI	2	30	1.0	Текущ контрол
Извънаудиторна заетост	VI	8	120	4.0	Текущ контрол
Общ кредит				6.0	
Оценяване	VI				Изпит

Основната цел на учебната дисциплина *История на българския книжовен език* е да запознае студентите с проблемите, свързани с изграждането, развитието и функционирането на националния български книжовен език. Обръща се специално внимание на това, от какви елементи (народни и книжовни) е изграден книжовният език, как се постига консолидация и унификация между тях, кога и при какви условия се формират и функционират езиковите норми, които поддържат единството му и определят ролята му на общонародно средство за общуване.

Дисциплината е базирана на вече получените от студентите знания в курсовете по увод в общото езикознание, старобългарски език, история на българския език и съвременен български език (фонетика, морфология, синтаксис и лексикология).

В курса се проследява историята на националния български книжовен език, като се започва от първите му прояви, изразени в произведенията на Паисий Хилендарски („История славянобългарская”, 1762 г.) и Софроний Врачански („Неделник”, 1806 г., „Житие и страдания грешнаго Софрония”, 1805 г.), преминава се през Беровото дело, борбите между различните книжовни школи и се достига до съвременния етап от неговото развитие. Разглежда се спецификата на историята на книжовната норма и връзката ѝ със състоянието на диалектите; подчертава се историческата приемственост в разволя на българския книжовен език.

Обучението по дисциплината си поставя за задача да доразвие уменията у студентите да работят с различни по характер извори за езиковата история на българския език. Студентите се запознават с основните трудове, свързани с историята на българския книжовен език, както и с основните хипотези по някои спорни въпроси.

СЛОВНОТО БОГАТСТВО НА НАРОДНИТЕ ГОВОРИ

Вид занятия и дейности	Семестър	Седмичен	Общ	Кредит	Вид на
------------------------	----------	----------	-----	--------	--------

		хорариум	хорариум		оценяването
Аудиторна заетост	VIII	2	30	1.0	Текущ контрол
а) лекции	VIII	2	30	1.0	Текущ контрол
б) семинари					
Извънаудиторна заетост	VIII	4	60	2.0	Текущ контрол
Общ кредит				3.0	
Оценяване					Текуща оценка

Лекционният курс е ситуиран в един модул от 30 часа и включва теми, чиято цел е да разшири знанията, получени при обучението по дисциплините “Българска диалектология” и “Лексикология и лексикография на съвременния български език”. Основната част от лекционния курс проследява особености, свързани с диалектната лексика, като акцентът пада на тематичното ѝ разнообразие.

Учебната дисциплина цели: да изгради у студентите знания за спецификата на лексиката от българските народни говори; да формира у студентите умение да диагностицират лексикални особености, свързани с принадлежността на лексемите към определени тематични групи; да възпита уважение към творческия гений на българина, въплътен в българския език.

ЛЕКСИКАЛНА МОРФОЛОГИЯ (СЛОВООБРАЗУВАНЕ) (БЪЛГАРСКИ ЕЗИК)

Вид занятия и дейности	Семестър	Хорариум (часове)		Кредит	Вид на оценяването
		седмично	общо		
Аудиторна заетост	IV	2	30		
а) лекции	IV	2	30	1.0	Текущ контрол
б) семинари					
Извънаудиторна заетост	IV	4	60	2.0	Текущ контрол
Общ кредит	IV			3.0	
Оценяване	IV				Текуща оценка

Курсът има за цел да запознае студентите с основните теоретични постановки на структурно-функционалния метод на словообразуване, разработени детайлно от чешкия лингвист Милош Докулил през 1962 г. Десет години по-късно теорията е приложена за първи път и у нас от Ив. Кочев върху български диалектен материал.

Самият автор определя науката като тип *лексикална морфология*, т. е. тя се явява гранична между лексикологията и морфологията и в предложения курс се базира на вече получените от студентите знания по тези дисциплини. При работата с диахронния метод на словообразуване пък студентите ще допълнят познанията си в съответния езиков дял по старобългарски език, история на българския език и сравнителното езикознание на славянските езици.

В курса студентите се запознават с научната традиция и с основните хипотези в областта на словообразуването. Изучават характерните за *лексикалната морфология* термини, по-важните от които са *ономасиологична категория*, *ономасиологичен базис*, *ономасиологичен признак*, *словообразователна категория*, *словообразователен тип*, *словообразователна основа*, *словообразователен формант*, *бипартиция* и др. По-голямата част от заниманията се концентрират върху различните словообразователни категории и типове, които ги характеризират. Обръща се внимание и на двата метода на словообразуване – синхронен и диахронен.

Обучението по дисциплината си поставя и задачата да създаде умения у студентите да правят словообразователен анализ както на исторически, така и на езиков материал от съвременния български език (книжовен и диалектен).

ДИНАМИКА И ИНОВАЦИИ В БЪЛГАРСКАТА ЛЕКСИКА ОТ КРАЯ НА XX И НАЧАЛОТО НА XXI ВЕК

Вид занятия и дейности	Семестър	Хорариум (часове)		Кредит	Вид на оценяването
		седмично	общо		
Аудиторна заетост	V	2	30	1.0	
а) лекции	V	2	30	1.0	Текущ контрол
б) семинари					
Извънаудиторна заетост	V	4	60	2.0	Текущ контрол
Общ кредит	V			3.0	
Оценяване	V				Текуща оценка

Курсът се състои от 30 часа лекции и 60 часа извънаудиторна заетост. В рамките на предвидения хорариум студентите се запознават с измененията, настъпили в лексикалния състав на българския език след края на 1989 година, обусловени от интензивните общественно-политически, икономически и технологични промени в съвременните общества. Коментират се въпроси, свързани с процесите на неологизация, интернационализация и демократизация на новата българска лексика. Представят се основните пътища и модели за обогатяване на речниковия състав, както и начините за интеграцията на новите думи в българския език.

Учебната дисциплина цели: да разшири познанията на студентите за причините и пътищата за обогатяване на лексикалния състав на езика ни; да насочи вниманието им към тясната взаимовръзка между промените в обществото и промените в езика; да изостри чувствителността им към начините, по които новите думи се интегрират в езика; да задълбочи знанията им за актуалните езикови тенденции, активни в съвременната българска лексика.

БЪЛГАРСКА ДИАЛЕКТОЛОГИЯ

Вид занятия и дейности	Семестър	Седмичен хорариум	Общ хорариум	Кредит	Вид на оценяването
Аудиторна заетост	VII	2	30		
а) лекции	VII	2	30	1.0	Текущ контрол
б) семинари					
Извънаудиторна заетост	VII	4	60	2.0	Текущ контрол
Общ кредит				3.0	
Оценяване					Текуща оценка

Учебният курс се състои от 30 часа лекции и 60 часа извънаудиторна заетост.

Обучението се осъществява по учебна програма, ситуирана в модули. Всеки от тях представлява относително завършена цялост доколкото е част, изграждаща общото съдържание на обучението по учебната дисциплина.

Лекционният курс изяснява терминологичния апарат, с който си служи българската диалектология, изяснява основните отлики между книжовен език и диалект, набелязва границите на българското езиково землище в миналото и днес и представя диалектното членение в миналото и днес в зависимост от конкретни езикови признаци,

които лягат в основата на всяка конкретна делитба. Втората част на теоретичния курс представя конкретните езикови особености на всеки от говорите от източната част на българското езиково землище. Третата част на лекционния курс проследява особеностите на западните български говори, на говорите извън днешните географски граници, както и спецификата на социалните говори като част от предмета на българската диалектология.

Учебната дисциплина цели: да изгради у студентите знания за спецификата на всеки от българските народни говори от езиковото ни землище, както и за говорите извън езиковия континуум; да изгради у студентите умения да търсят, на базата на съпоставката, общото и различното на българския език с изучавания чужд език; да формира у студентите умение да разпознават всеки от говорите в българското езиково землище на базата на неговите най-характерни фонетични, морфологични, синтактични и лексикални особености; да формира у студентите знание за най-важните фонетични и морфологични промени, станали в хода на времето с българския език.

ЦЪРКОВНОСЛАВЯНСКИ ЕЗИК

Вид занятия и дейности	Семестър	Седмичен хорариум	Общ хорариум	Кредит	Вид на оценяването
А. Аудиторна заетост	V	2	30	1.0	Текущ контрол
а) лекции	V	2	30	1.0	
б) семинарни упражнения	V				
Б. Извънаудиторна заетост	V	4	60	2.0	Текущ контрол
Общ кредит	V			3.0	
Оценяване	V				Текущ контрол

Учебният курс се състои от 30 часа лекции и 60 часа извънаудиторна заетост. Учебната програма е ситуирана в един модул, състоящ се от 30 лекционни часа.

Лекционният курс включва теми, чиято цел е да запознае студентите с: църковнославянския език като език на богослужението; основните промени, настъпили при формирането на църковнославянския език, при развоя му от старобългарския език като късна руска редакция (XVI – XVII век); някои по-важни фонетичен, морфологичен и синтактични особености на църковнославянския език и църковнославянските текстове; първата граматика по църковнославянски език на Мелетий Смотрицки – „Грамматика церковнославянская” (1619 г.); специфичната църковнославянска фразеология и лексика; значимостта на църковнославянския език при формиране на новобългарския книжовен език; практически занимания – работа с църковнославянски текстове: четене, морфологичен разбор и превод;

Учебната дисциплина цели да изгради у студентите една най-обща представа за основните фонетични, морфологични, синтактични и лексикални особености на църковнославянския език в съпоставителен план със старобългарския език и със съвременния български език.

ТЪРНОВСКА КНИЖОВНА ШКОЛА

Вид занятия и дейности	Семестър	Седмичен хорариум	Общ хорариум	Кредит	Вид на оценяването
А. Аудиторна заетост	VI	2	30		
а) лекции	VI	2	30	1.0	Текущ контрол

б) семинарни упражнения					
Б. Извънаудиторна заетост	VI	4	60	2.0	Текущ контрол
Общ кредит	VI			3.0	
Оценяване	VI				Текуща оценка

Лекционният курс включва теми, чиято цел е да запознае студентите с: живота и творчеството на патриарх Евтимий Търновски; да изясни жанровете, в които твори патриарх Евтимий Търновски, като се обърне внимание на основни понятия като служба, канон, похвално слово, житие; езиковата реформа на патриарх Евтимий; последователи на търновския правопис и школа; особености на редакциите на старобългарския език (сръбска – зетско-хумска, рашка и ресавска, и ранна руска и късна руска – църковнославянска); иконата; практически занимания – работа предимно с житийни текстове от среднобългарския период от развоја на българския език (XIV век); откриване на изразните средства в тях; функция на библейските цитати; морфологичен разбор и превод.

Учебната дисциплина цели да изгради у студентите реална представа за това какви качества на книжовника и какви познания са му необходими, за да бъде създадена една химнографска или агиографска творба; как се оформя книгата през Средновековието, какъв е почеркът, украсата и съдържанието ѝ; какви са основните изобразителни принципи за изграждането на среднобългарската творба.

БИЗНЕС БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

Вид занятия и дейности	Семестър	Седмичен хорариум	Общ хорариум	Кредит	Вид на оценяването
Аудиторна заетост	V	2	30	1.0	
а) лекции	V	2	30	1.0	Текущ контрол
б) упражнения					
Извънаудиторна заетост	V	4	60	2.0	Текущ контрол
Общ кредит				3.0	
Оценяване	V				Текуща оценка

Учебният курс се състои от 30 часа упражнения и 60 часа извънаудиторна заетост. Обучението се осъществява по учебна програма, организирана в един модул. Той представлява относително завършена цялост, изграждаща общото съдържание на обучението по тази учебна дисциплина.

Модулът с частта за лекционни занятия цели да запознае студентите с начините и подходите при ситуация, налагаща прилагането на знания и професионална компетентност, отнасящи се до оформяне на специфични текстове (заявление, официално писмо, декларация, поздравителен адрес, препоръка, анотация, експозе, резюме, мотивационно писмо, реферат, научно съобщение, статия, текстове на корица и титул в печатно издание; предаване на собствени имена от чужди езици със средствата на българския книжовен език; транслитериране на български имена и названия; съответствие между графичните системи на българския език с английски, френски, немски, испански, сръбски, руски език; съответствие между арабски и римски цифри и числа; и др.). Темите имат за цел да запознаят студентите а) с принципите на създаване и употреба на писмени и устни текстове за нуждите на бизнес общуването с насрещни партньори; б) да се приложат на практика знания – стари и новоусвоени по тази учебна

дисциплина, в случай на необходимост от показване на професионална компетентност. Затова на занятията се поставят и решават казуси, свързани с бизнес общуването, като се дебатира по предварително зададени от преподавателя случаи, които изискват детайлно познаване на начините за оформяне и боравене с подобни текстове, а нерядко – и с нормативни документи.

Учебната дисциплина цели: да формира у студентите знания, свързани с правилната употреба на писмени текстове, предназначени за бизнес общуване с бизнес партньори; да формира у студентите знания, свързани с правилната употреба на устна реч, предназначена за бизнес общуване в среда, изискваща професионална компетентност; да възпита у студентите отношение на професионализъм, имайки предвид, че тези умения са основа както за сполучлива професионална реализация, така и за издигане на престижа (личен на Югозападния университет), от една страна, и на фирмата (учреждението, организацията, институцията), в която той работи и която той представя с дейността си пред външни партньори.

ПИСМЕНОСТИ И КУЛТУРИ

Вид занятия и дейности	Семестър	Хорариум		Кредит	Вид на оценяването
		седмично	общо		
Аудиторна заетост	VI	2	30	1.0	
а) лекции	VI	2	30	1.0	Текущ контрол
б) семинари					
Извънаудиторна заетост	VI	4	60	2.0	Текущ контрол
Общ кредит	VI			3.0	
Оценяване	VI				Текуща оценка

В лекционния курс, изграден от 16 тематични цялости, се поставят общите въпроси, които очертават характера и същността на дисциплината, изяснява се терминологичният апарат, представят се основните теоретични достижения в съществуващите изследвания.

Предложеният курс въвежда студентите в особеностите на основните типове писмени системи, като проследява тяхното възникване, развитие и дешифрирането им от учените. Обръща се внимание и на техните графични особености, а също и на някои специфики на фонетичните и граматичните системи на езиците, които са използвали тези писмености. Паралелно с това студентите се запознават с най-важните духовни и материални културни постижения на най-значимите древни цивилизации и културни кръгове, в чиято среда са създадени и развити основните писмени системи. Съдържанието на по-конкретните теми е свързано с: предписмените символни изображения; пиктографските писмености; идеографските писмености; силабографските писмености; различните линейни писмености; консонантните писмености – финикийското писмо; буквените писмености – старогръцкото писмо, глаголицата, кирилицата и др.; руническите писмености; културните достижения на шумерите, древните египтяни, древните индийци, вавилонците, асирийците, крито-минойците, хетите, фригийците, персите.

Извънаудиторната работа е насочена към утвърждаване на наученото по време на лекционните занятия и е свързана с изпълнение на конкретни задачи по зададени (или избрани от студентите) теми.

Учебната дисциплина цели: да въведе студентите в спецификите на основните типове писмени системи; да разкрие на студентите как са възникнали и са се развили основните писмености, а също и как са били дешифрирани от учените; да запознае

студентите с най-важните културни постижения (духовни и материални) на най-значимите древни цивилизации и културни кръгове, в чиято среда са създадени и развити основни писмени системи; да им покаже как някои специфики на фонетичните и граматичните системи на езиците формират структурния модел, по който се създават съответните писмени системи; да визуализира пред студентите някои от най-важните културни постижения на древните цивилизации и някои от най-значимите писмени паметници; да обогати и разшири знанията на студентите по отношение на писмеността и културната история на човечеството.

СОЦИОЛИНГВИСТИКА

Вид занятия и дейности	Семестър	Хорариум (часове)		Кредит	Вид на оценяването
		седмично	общо		
Аудиторна заетост	VI	2	30		
а) лекции	VI	2	30	1.0	Текущ контрол
б) семинарни упражнения					
Извънаудиторна заетост	VI	4	60	2.0	Текущ контрол
Общ кредит				3.0	
Оценяване	VI				Текуща оценка

Курсът представя най-вече дикурсното направление в социолингвистиката – критически дискурсен анализ, езикови идеологии и езиково планиране и политика. Общата теория разглежда връзките на езика със съзнанието, мисленето и обществото; прагматически принципи и стратегии на общуване.

Разгледани са особеностите на различни социални варианти на езика – териториални, класови, възрастови, полови, професионални. Специално внимание е отделено върху европейската образователна политика към териториалните и социални говори, усвояването на международни езици и билингвизма. Осветлени са и някои приложни проблеми: балкански езикови политики, медии и езикова манипулация, младежки комуникации и идентичност.

Основна цел на курса е да даде някои от основните категории на функционалния подход към езика и да развие чувствителността към езиковото съществуване на индивида и на различни социални групи. Критическият дискурсен анализ на ежедневно речево поведение и на популярната преса позволява да се преодолеят някои социално-речеви стереотипи и манипулативни техники. Анализът на европейската и балканска езикова политика обръща внимание на връзката между езиково планиране и социална промяна и очертава възможностите за преодоляване на социалното неравенство и маргиналност чрез адекватна езикова политика.

ЛИНГВИСТИКА НА ТЕКСТА (БЪЛГАРСКИ ЕЗИК)

Вид занятия и дейности	Семестър	Общ хорариум	Кредит	Вид на оценяването
Аудиторна заетост	VI	30	1.0	
а) лекции	VI	30	1.0	Текущ контрол
б) семинарни упражнения				
Извънаудиторна заетост	VI	60	2.0	Текущ контрол
Общ кредит			3.0	
Оценяване				Текущ контрол

Учебната програма е ситуирана в модул, състоящ се от 30 лекционни часа. Лекционният курс включва теми, чиято цел е да представи текстът като най-стария обект на филологията и най-новия обект на лингвистиката, с различните гледни точки, от които той може да бъде изследван.

Дисциплината се опитва да представи дългия и сложен път, по който минава лингвистиката, преди да се приеме, че текстът е висшата езикова и речева единица и първичен обект на изследване на лингвистиката. Исторически се разглеждат различни хуманитарни дисциплини, които са поставяли различни видове текстове в центъра на своите изследвания. Представя се и пътят, през който преминава лингвистиката, докато приеме, че не изречението, а текстът е висшата комуникативна единица. Представят се различните лингвистични дисциплини, които изследват текстовете от различни научни гледни точки, възможностите за взаимодействие между тези близки, но и различни подходи.

ЛИТЕРАТУРНИ ПОЛЕМИКИ И ДИАЛОЗИ ОТ ОСВБОЖДЕНИЕТО ДО КРАЯ НА ПЪРВАТА СВЕТОВНА ВОЙНА

Вид занятия и дейности	Семестър	Хорариум (часове)		Кредит	Вид на оценяването
		седмично	общо		
Аудиторна заетост	V	2	30	1.0	
а) лекции	V	2	30	1.0	Текущ контрол
б) семинари					
Извънаудиторна заетост	V	4	60	2.0	Текущ контрол
Общ кредит	V			3.0	
Оценяване	V				Текуща оценка

Лекционният курс *Литературни полемики и диалози* има за цел да надхвърли представата за период и да преекспонира проблеми от историята и теорията на българската литература в полето на диалогичността. Конкретната цел е да се проследи динамиката в жанровите организации, стиловите модернизации и ценностните преориентации в българската литература след Освобождението.

Конкретните задачи, които си поставя преподаването на „Литературни полемики и диалози”, е да допълни, уплътни и дискутира познанието за българската литература до първата световна война, получено по съответните курсове на задължителните дисциплини. Изграждането на жанрови конвенции е диалогично предпоставено от стиловите модернизации. Затова са включени въпроси, коментиращи развойните процеси и промени в литературните норми в края на XIX и началото на XX век.

Изживяването на отделни жанрови и стилови белези се осъществява под силното въздействие на известни културни трансформации, действащи в българското общество. Те довеждат до известните ценностни преориентации, настъпващи както през 90-те години на XIX в. и продължаващи през първото десетилетие на XX в. Дискусиите на тези проблеми оформят специфични литературни полемики през десетилетията. Така се оформя представата за моделиращата сила на критиките, полемиките и сформираните литературни кръгове в българската литература след Освобождението до Първата световна война.

ПСИХОЛИНГВИСТИКА

Вид занятия и дейности	Семестър	Хорариум (часове)	Кредит
------------------------	----------	-------------------	--------

		седмично	общо		Вид на оценяването
Аудиторна заетост		2	30		
а) лекции		2	30	1.0	Текущ контрол
б) семинарни упражнения					
Извънаудиторна заетост		4	60	2.0	Текущ контрол
Общ кредит				3.0	
Оценяване					Текуща оценка

Курсът по психолингвистика представя трансформационното направление в психолингвистиката (Дж. Милър, Н. Чомски) и новите теории, свързани с развитието на когнитивната психология, мрежовото моделиране и социо-психолингвистиката. Представени са психологическите процеси на възприемане на единиците от различните езикови равнища – фонетично, семантично, синтактично, дискурсно. Използвани са както експериментални данни, така и данни от езиковата патология. Критически са анализирани моделите на перцепция и производство на езиковите единици и взаимодействията между различните равнища.

Особено внимание е отделено на усвояването на езика от децата - детската фонетика, морфология, синтаксис, както и на теориите за езиковото развитие. Специално внимание е отделено на проблемите на билингвизма и на дискусията за предимствата и недостатъците на ранния и късен билингвизъм. Разгледани са и моделите и стратегиите на четене.

Основна цел на курса е да даде някои от основните категории на психологическия подход към езика и да развие чувствителността към езиковото битие на индивида; критически да анализира и сравни моделите на възприемане и производство на езиковите единици - автономно трансформационните, когнитивните, социално-функционалните и невронно-мрежови модели; да представи най-новите направления, свързани с развитието на езиковата прагматика и дискурската лингвистика; да изгради умения за диагностика на езиковото развитие на децата; да представи критически проблемите, свързани с билингвизма.

ЛИТЕРАТУРА ЗА ДЕЦА И ЮНОШИ

Вид занятия и дейности	Семестър	Хорариум (часове)		Кредит	Вид на оценяването
		седмично	общо		
Аудиторна заетост	VII				
а) лекции		2	30	1.0	Текущ контрол
б) семинарни упражнения					
Извънаудиторна заетост		4	60	2.0	Текущ контрол
Общ кредит				3.0	
Оценяване					Текуща оценка

Курсът се състои от 30 академически часа аудиторна заетост, които представят различни форми на учебна натовареност. За лекционния курс са отделени 30 часа в две части. Информацията е систематизирана в 15 теми. Идеята на дисциплината е да предложи модели и да предизвика дискусии по отношение на битуването на литературния текст в различни социокултурни ситуации, свързани от техническата възможност за тиражиране на текста. Акцентът е поставен върху функцията на литературата като медиатор, като важен субстрат или катализатор в протичането на едни или други процеси в социума. Идеята е върху натрупаните в процеса на обучението в

бакалавърската степен знания и подходи към литературния текст да се надградят идеи и визии за въздействието и социалните му функции, както и за опитите за управление на литературните процеси.

ВТОРА ГРУПА (ЧУЖД ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА)

АНТИЧНА ЛИТЕРАТУРА

Вид занятия и дейности	Семестър	Хорариум (часове)		Кредит	Вид на оценяването
		седмично	общо		
Аудиторна заетост	I	2	30	1.0	
а) лекции	I	2	30	1.0	Текущ контрол
б) семинари					
Извънаудиторна заетост	I	4	60	2.0	Текущ контрол
Общ кредит				3.0	
Оценяване	I				Текуща оценка

Обект на дисциплината е литературата на европейската Античност – елинска и римска. Към проблематиката на курса се подхожда от два методологически аспекта – литературно-исторически и компаративистичен. Литературно-историческият подход има за задача да маркира културно-историческия контекст на дадена епоха и да положи в него конкретните литературни явления. Компаративистичният подход разглежда в аналитично-съпоставителен план художествени текстове, персонажи, проблемно-естетически въпроси.

Курсът съдържа 30 академични часа аудиторна заетост под формата на лекции. Те са разпределени в два основни модула:

I. Старогръцка литература. Представят се проблемите на периодизацията на старогръцката литература. Студентите се запознават с различните етапи в митологичното възприемане на света и човека. Разглеждат се емблематични за дадена епоха автори и произведения. Особено внимание се отделя на общокултурните процеси (преобразуването на мита в литература) и литературните тенденции (сукцесия на литературните родове, жанрови разслоявания на лириката и драмата, еволюция на атическата трагедия, развитие на комедията).

II. Римска литература. Периодизацията на римската литература се опира на представителни за всяка епоха творци и произведения. Посочват се аспектите на приемственост и оразличаване спрямо старогръцката литература. Акцент се поставя върху такива литературни явления като римски епос, поезия и римска комедия, които се разглеждат в съпоставителен план със старогръцките им аналози. Специално внимание се отделя на явлението античен роман.

Основни цели на курса са: да ориентира студентите филолози в хронологията на мащабни исторически събития от Античността, които имат общокултурна значимост в развитието на европейската цивилизация; да запознае студентите с динамиката на светоусещането на древните през различните културни епохи на Античността; да изгради представа за общокултурните процеси (преобразуването на мита в литература) и литературните тенденции (сукцесия на литературните родове, жанрови разслоявания на лириката и драмата, еволюция на атическата трагедия, развитие на комедията) през Античността, които полагат основите на европейското литературно и литературно-теоретическо развитие; да запознае студентите с емблематични автори и произведения, представителни за отделните жанрове на античната литература.

ИНТЕРКУЛТУРНО ОБРАЗОВАНИЕ

Вид занятия и дейности	Семестър	Хорариум (часове)		Кредит	Вид на оценяването
		седмично	общо		
Аудиторна заетост	VIII		30		
а) лекции	VIII	2	30	1.0	Текущ контрол
б) семинари					
Извънаудиторна заетост	VIII	2	30	1.0	Текущ контрол
Общ кредит				2.0	
Оценяване	VIII				Текуща оценка

Курсът е задължителен за студентите от специалността Педагогика на обучението по български език и чужд език (руски). Основната цел е да даде основни знания за теорията на межкултурното образование в съвременната ситуация на световна глобализация. Курсът цели да подготви студентите за бъдещата им работа като преподаватели по английски език, които ще осъществяват на практика принципите на интеркултурното образование.

В курса се проследяват различните теории в областта на межкултурното общуване, историята и развитието на основните школи и направления. Уводните теми включват въпроси от философията на културата, социалната антропология, особеностите на културата като част от вербалната комуникация и паралингвистиката. Особен акцент се поставя върху разглеждането и обсъждането на конкретни казуси при сблъсък на култури с различни системи на образование и начините за избягване и разрешаване на конфликтите.

Цели на дисциплината: да въведе студентите в проблематиката на теорията на интеркултурното образование; да представи основните теории на културата, техните общи черти и различия; да представи типове европейски и световни образователни системи; да въведе основния понятиен апарат и съответната терминология.

СЪВРЕМЕННИ ТЕХНИЧЕСКИ СРЕДСТВА ЗА ПРЕВОД

Вид занятия и дейности	Семестър	Хорариум (часове)		Кредит	Вид на оценяването
		седмично	общо		
Аудиторна заетост	VI	2	30		
а) лекции		2	30	1.0	Текущ контрол
б) семинарни упражнения	VI				
Извънаудиторна заетост	VI	4	60	2.0	Текущ контрол
Общ кредит	VI			3.0	
Оценяване	VI				текуща оценка

Учебният курс по дисциплината „Съвременни технически средства за превод“, включена като избираема в Учебния план на специалността Педагогика на обучението по български език и чужд език (руски), се състои от 30 часа лекции и 60 часа извънаудиторна заетост на студентите.

Обучението се осъществява по настоящата учебна програма, която включва целите и задачите, които преподавателят си поставя за изграждане у студентите на необходимите умения за тяхното бъдещо професионално реализиране като

преподаватели, преводачи, технически сътрудници в наши и чуждестранни фирми и учреждения, офис-асистенти, кореспонденти и др. и повишаване на тяхната конкурентоспособност на пазара на труда.

Студентите следва да владеят поне един чужд език на по-високо от средно ниво (B2/C1) и да имат основни познания по информационни технологии.

В лекционния курс преподавателят представя на студентите теоретичните постановки по различните теми и илюстрира приложението им в избраната система за машинен превод. Обучението по дисциплината е изцяло интерактивно, по време на занятията студентите обсъждат темите под ръководството на преподавателя, като същевременно прилагат наученото при работа с избраната система. Обосновава се конкретна област на работа и се създават собствени бази от данни – акцентува се върху работа с документация, свързана с дейността на институциите на Европейския съюз и специфичните изисквания към оформлението ѝ. Всеки студент изпълнява и съхранява възложените от преподавателя задачи на самостоятелен компютър, оборудван с необходимото програмно обезпечение.

Курсът цели да даде на студентите от специалността Педагогика на обучението по български език и чужд език (руски) теоретични познания, но и практически умения за прилагане на съвременни инструменти за компютърно подпомаган превод (*Computer-assisted translation (CAT) Tools*). Разглеждат се възможностите за създаване и работа с терминологични речници и бази от многоезични преводачески паметни (*Translation memories (TM)*). Обучението е ориентирано към овладяване на специализирания преводачески софтуер *SDL Trados Studio*, който е незаменим помощник на съвременния преводач, а освен това употребата му е задължителна при всички преводи за нуждите на органите на Европейския съюз (Европейски парламент, Съвет на Европейския съюз, Европейска комисия, Европейски съд и Европейска сметна палата).

РУСКА ЛИТЕРАТУРА НА XX ВЕК

Вид занятия и дейности	Семестър	Хорариум (часове)		Кредит	Вид на оценяването
		седмично	общо		
Аудиторна заетост	V		30	1.0	
а) лекции	V	2	1.0	1.0	Текущ контрол
б) семинарни упражнения					
Извънаудиторна заетост	V	4	60	2.0	Текущ контрол
Общ кредит				3.0	
Оценяване	V				Изпит

Курсът по дисциплината *Руска литература на XX век* се състои от 90 академични часа, които представят различни форми на учебна натовареност: *лекции* върху основните теми - 30 часа; *извънаудиторна заетост* - 60 часа (разработка на курсова работа, самостоятелна подготовка на студентите за участие в семинарните занятия, четене на допълнителна литература по посочени от преподавателя теми, задълбочаване на знанията по изнесените от преподавателя лекции, изграждане на умения за работа с научна литература).

Главните акценти в лекционния курс са поставени върху явления като модернизма, авангарда и постмодернизма в руската литература, феномена на “Сребърния век”, формирането на “съветския канон”, литературния живот в средите на руската емиграция и върху литературните тенденции през втората половина на века. Детайлно се проследяват и най-значителните персонални творчески изяви, имащи както световно

признание (Нобеловите награди за литература), така и решаващо влияние върху вътрешните руски културни процеси.

Учебната дисциплина цели: да даде на студентите теоретични познания за основните имена в руската класическа литература от XX век; да се представят основните процеси в руската литература и култура от края на XIX и през XX век, динамиката на възникването и развитието на литературните групи, школи и направления с оглед на общоевропейските тенденции; да се очертаят най-емблематичните явления на руската литература от XX век както и основните интерпретации на шедьоврите на столетието; да се проследят детайлно най-значителните персонални творчески изяви, имащи както световно признание, така и решаващо влияние върху вътрешните руски културни процеси; да се формира способност у студентите за аналитична оценка на изучаваната научна проблематика; знания и умения за ориентиране в основните тенденции, литературни процеси и явления; да се развива се критично мислене, аналитични способности, умения за анализ и интерпретиране, за интегриране на познания, изследователски умения и методи.

ТРЕТА ГРУПА (ПЕДАГОГИЧЕСКИ МОДУЛ – А)

АЛТЕРНАТИВНА ПРИЛОЖНОСТ НА ЛИТЕРАТУРАТА В ОБРАЗОВАНИЕТО

Вид занятия и дейности	Семестър	Хорариум (часове)		Кредит	Вид на оценяването
		седмично	общо		
Аудиторна заетост	V	2	30		
а) лекции	V	2	30	1.0	Текущ контрол
б) семинари	V				
Извънаудиторна заетост	V	4	60	2.0	Текущ контрол
Общ кредит				3.0	
Оценяване	V				Текуща оценка

Учебният курс се състои от 30 часа лекционен курс и 60 часа извънаудиторна заетост. Обучението се осъществява по учебна програма, ситуирана в отделни теми. Всяка тема представлява относително завършена цялост, доколкото тя е част, изграждаща общото съдържание на обучението по тази учебна дисциплина.

Провеждането на занятията се състои под формата на презентации, които имат за цел да внесат дискуссионност в представяния материал, както и да провокират самостоятелна разработка по темите.

Едно от приложенията на филологическото образование в съвременния свят е в училище. Класните и извънкласните форми се явяват главни задачи. Този лекционен курс акцентира върху училищните извънкласни форми.

Дисциплината *Алтернативна приложност на литературата в образованието* е важна в процеса на изучаване и усвояване на основни методи на преподаване, общуване и интегриране сред учениците в училищния живот. Ако умението да преподават уроци прави добри специалисти, то умението да адаптират учебното съдържание под формата на различни игри и забавни моменти ги превръща в актуални и модерни учители, обвързани с пълнокръвния живот на училището и училищното дело.

Дисциплината представя в действие извънкласните форми и разглежда тяхното единство в три компонента като част от възможностите за разширение приложимостта

на филологическото образование. Това са: Възможностите на литературата в училище – извънкласните форми и дейности; Училищни тържества и презентации; Ученическа медия.

Същевременно с изграждането и усвояването на възможностите за интеграция между художествената литература и интернет пространството и медийното разпространение на информация, се цели да се изгради у студентите отношение на отговорност и коректност към литературния „продукт“ откъм самостоятелност и авторство.

Учебната дисциплина цели: да разшири обучението по литературоведските дисциплини в посока на тяхната алтернативна приложимост в образованието, по-специално неговите извънкласни форми; да формира у студентите умения да се справят в ситуациите на филологическа ангажираност от страна на институцията-работодател; да изгради цялостност в личностната реализация по отношение на участието им в училищния живот; да внуши ангажираност към младите и подрастващите и чувство на отговорност и адаптивност към променящите се бизнес условия в България; да възпита стремеж към личностна изява и себеотстояване в конкурентния свят на училищното възпитание, обучение и образование.

ИНТЕРАКТИВНИ МЕТОДИ В ОБУЧЕНИЕТО ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА

Вид занятия и дейности	Семестър	Хорариум (часове)		Кредит	Вид на оценяването
		седмично	общо		
Аудиторна заетост	V	2	30	1.0	
а) лекции	V	2	30	1.0	Текущ контрол
б) семинари					
Извънаудиторна заетост	V	4	60	2.0	Текущ контрол
Общ кредит	V			3.0	
Оценяване	V				Курсова работа

Основната цел на курса е да запознае студентите с все по-актуалните и все по-налагащите се в световен, а и в национален план интерактивни образователни методи в езиковото обучение. Поставен е акцент върху прилагането на интерактивното обучение в преподаването на български език като базисен предмет в училище.

За учениците в съвременното българско училище най-важно е предоставянето на възможност за активно усвояване не само на спецификите на учебния материал по български език, но и на особеностите на езиковата му система. Чрез този курс се дава възможност за овладяването на умения у бъдещите учители по български език, които да приложат в процеса на изграждане на компетентности чрез методи на обучение, предполагащи активното участие на учениците в условия на взаимодействие и емпатия.

МУЛТИМЕДИЙНО ПРЕЗЕНТИРАНЕ В ОБУЧЕНИЕТО ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК И ЛИТЕРАТУРА

Вид занятия и дейности	Семестър	Седмичен хорариум	Общ хорариум	Кредит	Вид на оценяването
Аудиторна заетост	V	2	30		
а) лекции	V	2	30	1.0	Текущ контрол

б) упражнения					
Извънаудиторна заетост	V		60	2.0	Текущ контрол
Общ кредит	V			3.0	
Оценяване	V				Текуща оценка

Идеята на този лекционен курс е на студентите да се даде добра теоретична и практическа подготовка за успешно презентиране в сферата на образованието (начално, основно, средно, висше). Вниманието е фокусирано върху комуникативните, мултимедийните и организационните аспекти на презентацията. По време на обучението се използват мултимедийни средства за работа, като се анализират мултимедийни презентации на теми от учебните програми по български език за началното, основното, средното училище. Един от акцентите на лекционния курс е и теоретична и практическа подготовка на студентите за презентиране на техни научни разработки по лингвистични дисциплини.

След усвояване на материала студентите трябва да могат да планират и изготвят презентация след анализ на аудиторията, пред която ще се презентира, а също така да съставят план и сценарий на презентацията, да преценяват съотношението текст – визуални моменти, структура на слайд, съобразно ефективно въздействие върху аудиторията.

ЕЛЕКТРОННИ ТЕХНОЛОГИИ В ОБУЧЕНИЕТО

Вид занятия и дейности	Семестър	Седмичен хорариум	Общ хорариум	Кредит	Вид на оценяването
Аудиторна заетост	V	2	30	1.0	Текущ контрол
а) лекции					
б) семинари	V	2	30	1.0	Текущ контрол
Извънаудиторна заетост	V	4	60	2.0	Текущ контрол
Общ кредит				3.0	
Оценяване					Текуща оценка

Учебният курс се състои от 30 часа семинарни занятия и 60 часа извънаудиторна заетост. Курсът въвежда студентите в начините за приложение на съвременните електронни технологии (печатни и електронни медии, компютърни програми, мултимедия и др.) при преподаването.

Основната цел е студентите да се научат да прилагат възможностите на актуалните технически устройства в своята работа (в училище, в медиите, в обществените институции и др.).

КОМУНИКАТИВНИ ЗАДАЧИ В ОБУЧЕНИЕТО ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК

Вид занятия и дейности	Семестър	Седмичен хорариум	Общ хорариум	Кредит	Вид на оценяването
Аудиторна заетост	VI	2	30	1.0	
а) лекции	VI	2	30	1.0	Текущ контрол
б) семинарни упражнения					
Извънаудиторна заетост	VI		60	2.0	Текущ контрол
Общ кредит				3.0	
Оценяване					Текуща оценка

Учебният курс се състои от 30 часа лекционен курс и 60 часа извънаудиторна заетост. Лекционният курс включва теми, чиято цел е да запознае студентите с комуникативния подход в обучението по роден език и с конкретните комуникативни задачи, които студентите могат да използват в работата си като учители по български език в средното училище.

Учебната дисциплина цели: да запознае студентите по-детайлно с комуникативния подход в образованието и по-специално в обучението по български език; да представи типовете комуникативни задачи, които студентите биха могли да използват в своята работа като преподаватели; да представи предимствата и недостатъците на комуникативния подход, както и резултатите, които могат да бъдат постигнати при използването му.

ОСОБЕНОСТИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО БЪЛГАРСКИ ЕЗИК ПРИ ДЕЦА С КОМУНИКАТИВНИ НАРУШЕНИЯ

Вид занятия и дейности	Семестър	Седмичен хорариум	Общ хорариум	Кредит	Вид на оценяването
Аудиторна заетост	VI	2	30		Текущ контрол
а) лекции	VI	2	30	1.5	Текущ контрол
б) семинарни упражнения					
Извънаудиторна заетост	VI	4	60	1.5	Текущ контрол
Общ кредит				3.0	
Оценяване	VI				Текуща оценка

Учебният курс се състои от 30 часа лекции и 60 часа извънаудиторна заетост. Лекционният курс включва както теоретично представяне на материала, така и видео- и аудио материали, а освен това предвижда гост-лектори специалисти по съответните нарушения, както и впечатления на учители с опит в работата с ученици с комуникативни нарушения и СОП.

Лекционният курс представя особеностите на обучението по български език на ученици с комуникативни нарушения и включва теми, които: запознават с това що е комуникативно нарушение и що е СОП; представят в общи линии законовата рамка за обучение на ученици със СОП в общообразователните училища; дават най-обща представа за *комуникативни нарушения* (речево-езикови нарушения, дислексия и др.), както и за някои нарушения и увреждания на ученици със СОП с оглед обучението по български език; запознават с трудностите на преподаване по БЕ на ученици с различни комуникативни нарушения съобразно програмата, предвидена от МОН; представят методи на преподаване по БЕ на ученици с различни комуникативни нарушения съобразно програмата, предвидена от МОН.

Учебната дисциплина цели: да запознае бъдещите учители с това що е комуникативно нарушение и що е СОП, както и със законовите рамки за обучението на ученици със СОП в общообразователните училища; да представи най-общо често срещаните нарушения, за да получат студентите реална представа за учениците, с които евентуално ще работят в часовете по български език; да получат представа за трудностите, с които биха могли да се сблъскат, както и някои насоки за справяне с възможни ситуации с ученици със комуникативни нарушения и СОП при преподаване на БЕ; да се запознаят с някои методи на преподаване по БЕ на ученици с комуникативни нарушения.

ТРЕТА ГРУПА (ПЕДАГОГИЧЕСКИ МОДУЛ – Б)

ПОДГОТОВКА И УПРАВЛЕНИЕ НА ПРОЕКТИ В ОБРАЗОВАНИЕТО

Вид занятия и дейности	Семестър	Хорариум (часове)		Кредит	Вид на оценяването
		седмично	общо		
Аудиторна заетост	IV				
а) лекции		2	30	1.0	Текущ контрол
б) семинарни упражнения					
Извънаудиторна заетост		4	60	2.0	Текущ контрол
Общ кредит				3.0	
Оценяване					Текуща оценка

Курсът по дисциплината *Подготовка и управление на проекти в образованието* е избираем курс от трета група (педагогически модул Б) за специалността „Педагогика на обучението по български език и чужд език” и се състои от: *лекционен курс* - 30 часа; *извънаудиторна заетост* - 60 часа (в рамките на които студентите разширяват и задълбочават знанията си в конкретната област чрез издирване и критичен прочит на допълнителна литература и участие в електронна обучителна платформа)

Учебната дисциплина цели: придобиване на ясна представа за етапите при планирането и управлението на проекти в образованието; придобиване на умения за подготовка и описание на успешен проект, за работа в екип и лидерски умения; изработване на стратегии за преодоляване на специфичните трудности при реализацията на проекти в образованието.

РАЗВИТИЕ НА КЛЮЧОВИ УМЕНИЯ ЗА XXI ВЕК

Вид занятия и дейности	Семестър	Хорариум (часове)		Кредит	Вид на оценяването
		седмично	общо		
Аудиторна заетост			30		
а) лекции	VI	2	30	1.0	Текущ контрол
б) семинарни упражнения					
Извънаудиторна заетост		4	60	2.0	Текущ контрол
Общ кредит				3.0	
Оценяване					Текуща оценка

Курсът *Развитие на ключови умения за XXI век* се състои от 30 лекционни часа, които съдържат следните форми на натовареност: лекции – 30 часа (теоретични ракурси на проблема; обзор върху работата през семестъра); извънаудиторна заетост – 60 часа (консултации с преподавател, работа в с библиографски източници, разработка на реферат).

Курсът се фокусира върху ключови умения, необходими за да бъдат получените знания ефективни за младия специалист. Да представи онези ключови умения и

компетентности, които са необходими на младия специалист да се справи с непознатата ситуация и да бъде адекватен на темповете на образованието днес, които са динамични и бързопроменящи се. Тези ключови компетентности включват „традиционни“ умения като общуване на майчиния език, владеене на чужди езици, цифрови умения, грамотност, както и хоризонтални умения като умения за учене, социална и гражданска отговорност, инициативност и предприемачество, културна осъзнатост и творчество.

Фокусираме се върху стратегии, които могат да осигуряват на младите европейски граждани необходимите умения в днешното глобално конкурентно общество, основано на знанието. Разбирането на знанията и уменията на 21 век стъпва върху четири рамки: Четири стълба на образованието на ЮНЕСКО (Delors, 1996); • Дефиниция и избор на умения на Организацията за икономическо сътрудничество и развитие (Definition and Selection of Key Competencies: Executive Summary); • Партньорство за умения на XXI век (P21); • Нова визия за образованието на Световния икономически форум (WEF, 2015).

Курсът се стреми да формира у студентите способност за аналитична оценка на изучаваната научна проблематика чрез акцент върху проблемните тематични ядра; способност за ориентиране в основните тенденции, процеси и явления; развитие на критическо мислене, умения за анализ и интерпретиране, за интегриране на познания, изследователски умения и методи.

ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА НА НАУЧНОТО ИЗСЛЕДВАНЕ

Вид занятия и дейности	Семестър	Седмичен хорариум	Общ хорариум	Кредит	Вид на оценяването
Аудиторна заетост	VI	2	30	1.0	Текущ контрол
а) лекции	VI	2	30	1.0	Текущ контрол
б) семинари					
Извънаудиторна заетост	VI	4	60	2.0	Текущ контрол
Общ кредит				3.0	
Оценяване					Текуща оценка

Учебният курс се състои от 30 часа лекции и 60 часа извънаудиторна заетост. Обучението се осъществява по учебна програма, ситуирана само с лекционна част.

Курсът има задачата да запознае студентите с основните принципи на научното изследване и практическото провеждане на научния експеримент. Разглеждат се проблемите на измерването в точните хуманитарни науки. Дават се основни теоретични знания за математическата статистика и нейното използване при научното експериментално изследване.

Цели на учебната дисциплина: Студентите да се запознаят с основните статистически методи на експерименталното научно изследване.

ТЕОРИЯ И МЕТОДИКА НА ДИДАКТИЧЕСКИТЕ ТЕСТОВЕ

Вид занятия и дейности	Семестър	Хорариум (часове)		Кредит	Вид на оценяването
		седмично	общо		
Аудиторна заетост	VIII		30		

а) лекции	VIII	2	30	1.0	Текущ контрол
б) семинари					
Извънаудиторна заетост	VIII	2	30	1.0	Текущ контрол
Общ кредит				2.0	
Оценяване	VIII				Текуща оценка

Курсът е предназначен за студентите от специалността Педагогика на обучението по български език и чужд език (руски). **Основната цел** е да даде основни знания за теорията на межкултурното образование в съвременната ситуация на световна глобализация. Курсът цели да подготви студентите за бъдещата им работа като преподаватели по чужд език, които ще осъществяват на практика принципите на интеркултурното образование.

В курса се проследяват различните теории в областта на межкултурното общуване, историята и развитието на основните школи и направления. Уводните теми включват въпроси от философията на културата, социалната антропология, особеностите на културата като част от вербалната комуникация и паралингвистиката. Особен акцент се поставя върху разглеждането и обсъждането на конкретни казуси при сблъсък на култури с различни системи на образование и начините за избягване и разрешаване на конфликтите.

Учебната дисциплина цели: да въведе студентите в проблематиката на теорията на интеркултурното образование; да представи основните теории на културата, техните общи черти и различия; да представи типове европейски и световни образователни системи; да въведе основния понятиен апарат и съответната терминология.

ФАКУЛТАТИВНИ ДИСЦИПЛИНИ

АСПЕКТИ НА РАБОТАТА С УЧЕБНА ДОКУМЕНТАЦИЯ

Вид занятия и дейности	Семестър	Хорариум (часове)		Кредит	Вид на оценяването
		седмично	общо		
Аудиторна заетост	VII	2	30		
а) лекции	VII	2	30	1.0	Текущ контрол
б) семинари					
Извънаудиторна заетост		4	60	2.0	Текущ контрол
Общ кредит				3.0	
Оценяване					Текуща оценка

Курсът *Аспекти на работа с учебна документация* се изучава от студентите в специалност Педагогика на обучението по български и чужд език и е факултативен. Обучението е разработено в един модул, който представлява относително завършена цялост, изграждаща общото съдържание на обучението по тази дисциплина.

Модулът съдържа теоретична част, чиято цел е да се опознае основно нормативната база, свързана с образователния процес в Република България.

Целта на занятията е да посочат на обучаващите се принципите на създаване, употреба и архивиране на учебна документация в системата на народната просвета. Учебната дисциплина се стреми да формира у студентите знания, свързани с документите, с които се работи в училищата, да подготви студентите за анализ на учебната документация в учебно заведение.

АСПЕКТИ НА РАБОТАТА НА КЛАСНИЯ РЪКОВОДИТЕЛ

Вид занятия и дейности	Семестър	Хорариум (часове)		Кредит	Вид на оценяването
		седмично	общо		
Аудиторна заетост	VII	2	30	1.0	Текущ контрол
а) лекции	VII	2	30		Текущ контрол
б) семинари					
Извънаудиторна заетост		4	60	2.0	
Общ кредит				3.0	
Оценяване					Текуща оценка

Курсът по *Аспекти на работа на класния ръководител* се изучава от студентите в специалност Педагогика на обучението по български и чужд език като факултативен. Курсът се предлага на студенти, завършили курс на обучение по Писмена и говорна култура и Информационни и комуникационни технологии в обучението и работа в дигитална среда. Обучението е разработено в един модул, който представлява относително завършена цялост, изграждаща общото съдържание на обучението по тази дисциплина.

Модульт съдържа теоретична част, чиято цел е да се покаже на студентите какво е да си класен ръководител, пред какви проблеми е изправен той, свързани с образователния процес в Република България.

Целта на занятията е да посочат на обучаващите се принципите на работа на класния ръководител. Учебната дисциплина се стреми да формира у студентите знания, свързани работата и задълженията на класния ръководител, който осъществява естествена връзка между училището и родителите на децата.